УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

МІСІОНАР

ГРУДЕНЬ
2009

Відкриття Меморіального музею-кімнати в домі Серця Христового Сестер Служебниць м. Івано-Франківську, де проживав Єпископ Софрон Дмитерко, ЧСВВ.

Монастир Пресвятої Трійці, в якому розпочав монаше життя свщмч. Йосафат,

відпустові святкування 14.11.2009 р.Б. (м. Вільнус, ЛИТВА)

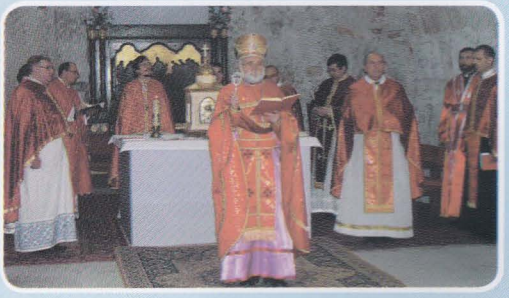

ЗМІСТ

СЛОВО РЕДАКТОРА ... 3

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ
НА СІЧЕНЬ ... 5

ПОКРОВИТЕЛЬ НА СІЧЕНЬ:
СВ. МАРЦЕЛІН ... 6

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ
НА 2010 РІК БОЖИЙ ... 7

о. Діонисій ЗАВЕДЮК, ЧСВВ
ПОСЛАННЯ АПОСТОЛА ПАВЛА ДО ГАЛАТІВ ... 9

о. Вінкентій ПЕЛИХ, ЧСВВ
ПРАЗНИК СВЯТОГО СВЯЩЕННОМУЧЕНИКА ЙОСАФАТА
У ВІЛЬНЮСІ (ЛИТВА) ... 12

о. Прокопій ЛОТОЦЬКИЙ, ЧСВВ
РІК ТАЇНСТВА СВЯЩЕНСТВА ... 14

Віра ЗАЯЦЬ
ДУХОВНЕ ВІДРОДЖЕННЯ БОРИСЛАВА ... 16

о. Йосиф БУДАЙ, ЧСВВ
МОЛИТВА ... 17

о. Гавриїл ГАБЕР
ВЗАЄМИНИ МІЖ ЦЕРКВОЮ І ДЕРЖАВОЮ ... 22

Вікторія ВДОВІН,
СПРОБА РОЗДІЛИТИ ЦЕРКВУ,
АБО КОМУ ВИГІДНО НАС З ВАМИ ПОСВАРИТИ ... 25

Тарас ЛЕХМАН,
НАЗВАНО ІМЕНЕМ о. ЙОСАФАТА ВОРОТНЯКА, ЧСВВ ... 27

о. Юрій ТРУХАН,
РІЧНИЦЯ ВІДХОДУ ДО ВІЧНОСТІ ЄПИСКОПА
СОФРОНА ДМИТЕРКА, ЧСВВ ... 28

бр. Онуфрій КНЯЗЕВИЧ, ЧСВВ
СПОГАДИ ПРО БРАТА
ДІОНІСІЯ МАСЬОВИЧА, ЧСВВ ... 29

о. Прокопій ЛОТОЦЬКИЙ, ЧСВВ
НЕВИННІСТЬ - ВІДПОВІДЬ МАРІЇ
НА ПРИЯЗНЬ ГОСПОДА ... 31

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
ДО ЦАРИЦІ МИРУ В МЕДЖУГОР'Є ... 36

Леся ШТИКАЛО
КРОСВОРД «СВЯТИЙ АПОСТОЛ АНДРІЙ» ... 43

ДВІ СЛОВІ ... 44

Тарас ЛЕХМАН
ДРУЗІ ... 47

Надійка ГЕРБІШ
СВІТИЛЬНИК ... 48

Марта БОГДАНИЧ
ЗАГАДКА «СВЯТИЙ МИКОЛАЙ» ... 50

о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

УПОВАННЯ НА БОГА – НАЙВИЩА МЕТА

Напередодні президентських виборів в Україні на нас вкотре накочується хвиля найрізноманітніших інформацій, переважно негативного характеру. Ми дізнаємося про прорахунки, помилки, заподіяну шкоду, а то й чуємо відверту брехню про тих, які сьогодні претендують посісти крісло головної політичної фігури в державі. Якщо уважно прислухатися до того, що говорять політики, то всі в один голос звинувачуть інших у брехні і нездатності бути біля керма влади. Цікаво, що і влада, і опозиція сьогодні – це частини одного цілого. Якщо хтось заявляє, що останні п'ять років перебував в опозиції, то, м'яко кажучи, кривить душею. Всі всигли побувати на владному олімпі і показати свої можливості. Якщо ж послухати заяви, то видно, що по суті всі обманюють.

Так, на жаль від радянської системи, в якій часто проявлялися найрізноманітніші гріховні схильності кожної людини, ми отримали брехливу та безвідповідальну владу, але не тільки владу – всю так звану владну еліту. В Україні склалася майже класична олігархія, коли кількасот надзвичайно багатих осіб управляють цілою державою, умовно розподіляючись на опозицію і владу. По суті, на сьогодні ми обираємо одних і тих же людей, які протягом довшого часу крутяться на владному олімпі і є по суті недоторканими. На них не діють жодні закони, якщо, наприклад, безвідповідально розтратять 18 мільйонів гривень або якщо зіб'ють на смерть людину на пішохідному переході, або якщо просто влаштують на людину полювання.

Остання епідемія грипу, загроза якої справді непомірно роздута через засоби масової інформації, показала повну неспроможність наших політиків подолати і найменшу, бодай трохи нестандартну ситуацію. Це і сміхотворні потуги влади виправдати себе, і чисто популістські роздавання марлевих пов'язок представниками опозиції з ім'ям партії, ніби-то доброчинця народу.

В такій ситуації запитуємо одні одних: що ж робити? Чи здатні ми вплинути на цю ситуацію і змінити її? Чи й справді не варто покинути «грати комедію» на чергових виборах і просто їх проігнорувати? На жаль, багато людей сьогодні стоять саме перед таким вибором. Однак, це не вихід! Насамперед тому, що людина отримала неоціненний Божий дар – свободу волі, завдяки якій саме вона стає СПІВТВОРЦЕМ свого життя. Не наслідком сліпого випадку, жертвою нерозумних обставин, а співвідповідальною за все, що діється навколо неї! Тому ми повинні у сумлінні, наскільки це можливо, брати участь у розбудові свого життя, долі, країни, майбутнього. Інакше, за свою бездіяльність будемо відповідати не тільки перед людським судом, але й перед судом Божим.

Ми покликані брати участь в політичному житті із глибоким усвідомленням, що сьогодні обираємо олігархів, які в даній ситуації принесуть якомога більше добра для народу (чи, скажімо, нанесуть йому якомога менше шкоди). Потім залишаємося повністю порученими Божій ласці, що Всемогутній просвітить розум і на добро покерує тими, яким вручено відповідальність за народ. Подібно чинить хлібороб, коли оре ниву й готує якомога краще грунт для нового урожаю. Але коли зерно посіяне, терпеливо чекає. І не допоможе турбуватися, буде дощ, чи ні, на погоду він не впливає. Подібно й ми, зробивши все, що залежить від нас, очікуємо слова і вердикту Божого, а він не забариться!

Наприкінці цього важкого року згадуємо тих, які не змогли його пережити: через те, що на них влаштовували полювання, збивали дорогими автомобілями на пішохідних переходах, через халатну недбалість в час небезпечної епідемії, чи просто тихо і спокійно відійшли по небесну нагороду, і молимося за них. З надією дивимося в майбутнє. Не з надією, що новий президент облаштує наше життя. З надією і упованням, що наші імена записані в книзі життя і ми зможемо в терпеливості та наполегливій праці разом із Небесним Отцем стати справжніми СПІВТВОРЦЯМИ свого життєвого шляху. Щасти в новому році!

МІСІОНАР
УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

Головний редактор:
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

Радаційна колегія:
о. Йосафат ХАЙМИК, ЧСВВ
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
о. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ
Віра АРІВ

Літературне редагування:
Віра АРІВ

Коректура:
Ігор ЯРЕМКО

Дизайн та комп'ютерна верстка:
Олег ПЕЛЕНИЧКА

Фото:
бр. Іпатій ВАЩИШИН, ЧСВВ

Заснований у 1897 році
Засновники – Отці Василіяни
Реєстраційне свідоцтво КВ № 5133 від 18.05.2001 р.
Часопис виходить раз у місяць

Передплатний індекс – 23959

Адреса редакції:
м. Львів, 79019, вул. Б. Хмельницького, 36
Святоонуфріївський монастир Отців Василіян
тел/факс: 272-46-94
URL: www.osbm.in.ua

Підписано до друку 27.11.2009 Формат 70x100 1/16. Друк офсетний. Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. Фарбо-відб. 5,7. Обл.-вид. арк. 5,0. Зам. Тираж 5500 прим.

ЦІНА ДОГОВІРНА

Віддруковано з готових діапозитивів у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян «Місіонер». 80300, Львівська обл., м. Жовква, вул. Василіянська, 8

Передруки і переклади дозволені за поданням джерела. Редакція зберігає за собою право виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

©Журнал «Місіонар», 2009

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішний день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

Ось Серце, що так полюбило нас...

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА СІЧЕНЬ

(З благословення Святішого Отця)

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб молоді люди вміли користуватися сучасними засобами масової інформації для їх особистого розвитку, а також могли краще підготуватися до служіння суспільству.

Сучасні засоби масової інформації поволі заполонюють життя нашого суспільства і по суті ми не можемо звільнитися від їхнього впливу. Вони не тільки з карколомною швидкістю повідомляють нам про останні події, але й значним чином через різноманітні програми, ток-шоу, рекламу та інші впливи мас-медіа непомітно для нас самих формують наш світогляд. Насправді, більшість дорослих вже не встигають слідкувати за розвитком інформаційних технологій, залишаючи все «сліпому випадку». Дійсно, молоді, особливо діти, набагато швидше вчаться і краще вміють користуватися новітніми досягненнями техніки. Та, на жаль, психіка людини, особливо молодої, не розрахована на поглинання такої кількості інформацій, різних філософських та моральних пропозицій. Тому молоді люди, заглиблюючись у світ сучасних ЗМІ, втрачають контроль над собою, розчаровуються в житті, дезорієнтуються в моральних засадах. На жаль, дорослі не можуть їм допомогти, тому що не мають достатньо досвіду і кваліфікації, щоб правильно і фахово надати молодим допомогу. Тому нам необхідно молитися, щоб молоді люди, керовані Божою ласкою, досвідчені у християнському житті і чеснотах, не боячись новітніх комунікаційних засобів (адже заборонами тут нічого не вдієш!), змогли самостійно розрізняти добре і погане та використовувати дані засоби масової інформації для свого формування і розвитку.

МІСІЙНИЙ: Щоб кожен, хто вірує в Христа, усвідомив, що єдність всіх християн є однією з умов дієвішого голошення Євангелія.

Другий Ватиканський Вселенський Собор зазначив, що найбільшою спокусою для світу є роз'єднання християн. Сам Христос в Оливному саді молився, щоб Отець вчинив так, аби усі були одно, як Отець у Сині, а Син в Отці. Так само й апостол Павло закликає, щоб усі браття «одне говорили». Якщо до громади, яка не знає Христа, прийдуть проповідувати св. Євангеліє одні люди, а потім представники іншої християнської церковної спільноти, то у слухачів виникне закономірне запитання: якщо Христос – любов, то чому вони не разом? Саме через брак єдності, особливо в місійних країнах, відвічне і правдиве Євангеліє Христове тратить свою автентичність і блідне через непорозуміння поміж визнавцями Христа. Молімося, щоб усі, хто називає себе християнами, збагнули своє покликання до голошення правдивого Євангелія Христового і зрозуміли, що внаслідок роз'єднання ми не можемо свідчити Христа. Усвідомлення цього покликання нехай стане потужною спонукою до взаємних і глибоких пошуків єдності поміж християнами.

МІСЦЕВИЙ: Щоб президентські вибори в Україні пройшли спокійно і чесно, а народ, за Божою ласкою, обрав особу, яка найбільше відповідатиме викликам і потребам українського суспільства.

Кожного разу напередодні виборів в Україні часто чути голоси про те, що їх результати будуть фальшувати, що можновладці просто обманюють народ, немає сенсу брати участь у виборах тощо. Такі заяви можуть звучати виключно зі сторони тих, які не вірять у Бога і Його Провидіння, яке чуває над народом Божим. Тому кожен християнин покликаний не тільки взяти участь у виборах в демократичній державі, а в першу чергу приклонити свої коліна в молитві.Треба молитися за те, щоб, по-перше, ті, які відповідають за проведення виборів, відкинули будь-які спокуси фальшувати волевиявлення громадян; по-друге, щоб розум виборців просвітило світло Христового Євангелія та ласка Святого Духа і вони обирали у совісті того, хто до цього часу подав приклад морального та відповідального життя і в майбутньому буде не обіцянками, а ділом чесно виконувати обов'язки державного керманича.

Покровитель на січень:
СВ. МАРЦЕЛІН,
9 січня.

Під час понтифікату у Марцеліна сталась знаменна для християнського світу подія: в 301 році Вірменія стала першою державою, де християнство було оголошено державною релігією. У 303 році імператор Діоклетіан розпочав останні масштабні переслідування християн, протягом року видавши чотири едикти, які зростали за своєю суворістю. Марцеліну вдалось уникнути перших переслідувань, та все ж 1 квітня 304 року він був схоплений та страчений. На початку V ст. донатисти, противники римської Церкви, звинуватили Марцеліна у відступництві й заявили, щоб він видав владі богослужбові книги та приніс разом з кількома пресвітерами жертви поганським божкам. Однак пошана, яку віддавали християни біля могили св. Марцеліна в катакомбах Прискили, заперечує їх точку зору і підтверджує мученицьку смерть єпископа. Марцелін був першим з єпископів Риму, хто почав називати себе грецьким терміном «папа», тобто «отець», як звичайно називали єпископів на Сході. Проте тільки з початку VI ст. цей термін почав вживатися виключно щодо означення римських єпископів.

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА 2010 РІК БОЖИЙ (Поблагословені Святішим Отцем)

ЛЮТИЙ

ЗАГАЛЬНИЙ: За всіх учених і діячів культури, щоб завдяки щирому пошуку істини вони змогли прийти до пізнання правдивого Бога.
МІСІЙНИЙ: Щоб Церква, усвідомлюючи свою місійну ідентичність, прагнула вірно наслідувати Христа й голосити Його Євангеліє всім народам.
МІСЦЕВИЙ: Щоб в Україні та в нашій Церкві настав мир і взаєморозуміння та щоб навернулися всі ті, які відпали від єдності з Католицькою Церквою.
ПОКРОВИТЕЛЬ: св. Симеон Богоприємець, 16 лютого

БЕРЕЗЕНЬ

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб світова економіка управлялась відповідно до критеріїв справедливості й рівності, з урахуванням реальних потреб людей, особливо бідних верств населення.
МІСІЙНИЙ: Щоб Церкви в Африці були знаком та знаряддям примирення і справедливості в кожному регіоні цього континенту.
МІСЦЕВИЙ: Щоб на теренах «Великої України» поширювалася цивілізація віри, прощення та правдивої християнської любові, а також відновлювалася і укріплювалася свята Католицька Церква.
ПОКРОВИТЕЛЬ: св. Клавдія, 20 березня

КВІТЕНЬ

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб відповіддю на кожний вияв фундаменталізму й екстремізму було постійне протиставлення поваги, толерантності та діалогу між усіма віруючими.
МІСІЙНИЙ: Щоб християни, переслідувані за Євангеліє, завдяки силі Святого Духа, витривали у вірному свідченні Божої любові для цілого людства.
МІСЦЕВИЙ: Щоб народ України в молитві та праці глибше усвідомлював свою національну гідність, християнське коріння та відповідальність перед Богом за своє життя.
ПОКРОВИТЕЛЬ: св. Іпатій, 13 квітня

ТРАВЕНЬ

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб було покладено кінець трагічній і несправедливій торгівлі людськими істотами, жертвами якої, на жаль, стають мільйони жінок і дітей.
МІСІЙНИЙ: Щоб священики, ченці та черниці, миряни, задіяні в апостольстві, зуміли вдихнути місійний ентузіазм в спільноти, які є ввіреними в їхню духовну опіку.
МІСЦЕВИЙ: Щоб серця молодих хлопців і дівчат відкрилися на поклик Божий і щоб вони не боялися відповідати на нього, посвячуючи себе Христу в монашому стані.
ПОКРОВИТЕЛЬ: свв. Кирило і Методій, 24 травня

ЧЕРВЕНЬ

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб усі національні й наднаціональні інституції зобов'язалися гарантувати повагу до людського життя від зачаття до природної смерті.
МІСІЙНИЙ: Щоб Церкви в Азії, які являють собою «невелике стадо» серед нехристиянських народів, змогли проголошувати Євангеліє і давати свідчення радості через свою приналежність до Христа.
МІСЦЕВИЙ: Щоб люди, які в Україні з різних причин втратили житло і тепер проживають на вулиці, за Божою ласкою змогли піднятися зі свого упадку і повернутися до впорядкованого життя.
ПОКРОВИТЕЛЬ: св. Тома Мор, 22 червня

ЛИПЕНЬ

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб в усіх країнах світу вибори влади проводились у відповідності із засадами справедливості, прозорості та поваги, із шанобливим ставленням до свобідного волевиявлення громадян.

МІСІЙНИЙ: Щоб християни скрізь, особливо у великих містах, взяли на себе зобов'язання вносити суттєвий вклад в ширення культури, справедливості, солідарності та миру.

МІСЦЕВИЙ: Щоб українці спромоглися викоренити з-поміж себе порожнє використання часу і зуміли організовувати свій відпочинок, дотримуючись засад християнської моралі.

ПОКРОВИТЕЛЬ: св. Єлизавета Португальська, 4 липня

СЕРПЕНЬ

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб безробітні, бездомні та особи, що проживають у важких обставинах, віднаходили розуміння, гостинність і практичну допомогу в подоланні своїх труднощів.

МІСІЙНИЙ: Щоб Церква була «домом» і з готовністю відчиняла свої двері для тих, хто змушений через расову та релігійну дискримінацію, голод та війни, емігрувати в інші країни.

МІСЦЕВИЙ: Щоб родини в Україні були осередком миру, радості, взаємної допомоги та поваги.

ПОКРОВИТЕЛЬ: св. муч. Теофіл, 5 серпня

ВЕРЕСЕНЬ

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб у менш розвинених регіонах світу проповідь Слова Божого оновила людські серця, заохочуючи їх стати безпосередніми учасниками справжнього суспільного прогресу.

МІСІЙНИЙ: Щоб серця, відкриті до любові, поклали кінець численним війнам і конфліктам, під час яких проливається кров у світі.

МІСЦЕВИЙ: Щоб Христове вчення, викладене у св. Євангелії, дедалі більше було присутнє в різних навчальних закладах України через навчання, а також практику християнського життя.

ПОКРОВИТЕЛЬ: блаж. Тереза з Калькутти, 5 вересня

ЖОВТЕНЬ

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб католицькі університети ставали дедалі частіше територіями, де завдяки світлу Євангелія можна було б відчути гармонію єдності віри і розуму.

МІСІЙНИЙ: Щоб відзначення Всесвітнього Дня місій дало можливість зрозуміти, що завдання проповідувати Христа є остаточним і невід'ємним служінням, яке, згідно із своїм покликанням, Церква повинна використовувати для добра людства.

МІСЦЕВИЙ: Щоб люди в Україні під покровом Пресвятої Богородиці глибше усвідомили своє життєве покликання і вибір.

ПОКРОВИТЕЛЬ: св. преп. Євтимія, 28 жовтня

ЛИСТОПАД

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб жертви наркоманії та всіх інших форм узалежнення, за підтримки християнської спільноти, віднайшли в силі Бога-Спасителя здатність радикально змінити своє життя.

МІСІЙНИЙ: Щоб Церкви Латинської Америки продовжували місію на цьому континенті, ініціаторами якої є місцеві єпископи, пов'язуючи її із загальним місійним покликанням народу Божого.

МІСЦЕВИЙ: Щоб у народі та офіційно в Церкві були вшановані мученики та ісповідники віри Срібної Землі.

ПОКРОВИТЕЛЬ: св. преп. Лазар, 20 листопада

ГРУДЕНЬ

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб досвід страждань став нагодою для розуміння ситуації нестатків і болю, з якими зустрічаються самотні, хворі та люди похилого віку, і спонукав усіх великодушно вийти назустріч їхнім потребам.

МІСІЙНИЙ: Щоб народи світу відкрили двері Христу та Його Євангелії миру, братерства і справедливості.

МІСЦЕВИЙ: Щоб наприкінці року вірні, в дусі християнської любові та покаяння, сумлінно переглянули свої вчинки та зробили тверду постанову змінити життя згідно із Христовою Євангелією.

ПОКРОВИТЕЛЬ: св. Петро Канізій, 21 грудня

ПОСЛАННЯ АПОСТОЛА ПАВЛА ДО ГАЛАТІВ

о. Діонисій ЗАВЕДЮК, ЧСВВ

Закінчення.
Початок у ч. за жовтень і листопад 2009 р.

ДРУГА ГРУПА ДОКАЗІВ (3,1-4,7)

Після докладного вияснення, як саме Павло прийняв обов'язок проповідувати Євангелію, він переходить до головної теми послання: зміст Євангелії не передбачає повернення до норм старозавітнього культу.

Досвід віри галатів (3,1-5)

Павло звертається тепер до досвіду самих галатів, які вже прийняли Євангелію, «перед очима в яких був зображений Ісус Христос розп'ятий» (3,1). Апостол переконаний, що цей досвід віри мав би зберегти їх перед впливом нових проповідників, а що так не сталося, звертається до них: «О нерозумні галати! Хто вас зачарував?». Це слово «нерозумні» Павло вживає ще раз (3,3), коли доводить, що дари Духа виявилися серед християн Галатії завдяки їх вірі, а не внаслідок виконання закону: «Одне лиш хочу від вас знати: чи ви прийняли Духа завдяки ділам закону, а чи тому, що повірили проповіді?.. Чи ж той, хто подає вам Духа і творить чудеса між вами, чи ж він робить це завдяки ділам закону, а чи тому, що ви повірили проповіді?» (3,2.4).

Питання риторичні, відповіді не потребують, бо відповідь є в них укрита: галати прийняли Духа завдяки вірі в проповідь Євангелії. Чому ж, почавши духом, закінчують тілом? Мають зрозуміти свою помилку, брак логіки в їх діях, мають стати розумними.

Досвід віри Авраама (3,6-26)

Павло продовжує обґрунтування своєї тези про оправдання через віру в Ісуса Христа (2,15) наведенням прикладу зі священної історії. Посилаючись на відомі біблійні розповіді з книги Буття, Павло відстоює думку, що оскільки «Авраам увірував у Бога, і це було зараховано йому за оправдання» (Бут 15,6), «тільки віруючі – правдиві сини Авраама» (Гал 3,6-7). Обітниця: «У тобі будуть благословенні всі народи» (Бут 12,3; 18,18), – здійснюється по відношенню до всіх, які вірують, подібно як Авраам.

Далі апостол стверджує, що закон не передає тим, які його виконують, благословення Авраама, навпаки, всі, які виконують закон, знаходяться під погрозою прокляття: «Проклят усякий, хто не пильнує, щоб виконати все, що написано в книзі закону» (Втор 27,26). Покликаючись на слова з книги пророка Авакума: «Праведний з віри буде жити» (Ав 2,4), – Павло робить висновок, що оправдує не виконання закону, але віра. Щоб викупити нас від прокляття закону, Христос став за нас прокляттям, адже на Ньому сповнилися слова: «Проклят усякий, хто висить на дереві» (Гал 3,13, пор. Втор 21,23), – щоб благословення, дане через Авраама, перейшло на всіх, у тому числі і на поган, які не виконували перед тим закону, а тому були під погрозою прокляття.

Наступний аргумент Павла – з людського досвіду. Як не можна відкликати чи змінити заповіт, який став правосильним, так тим більше не можна змінити Божу обітницю, дану Авраамові (Бут 12,7, Гал 3,16), оскільки у першому випадку заповіт – вираз волі людини, а в другому – самого Бога. А спадкоємцем обітниці є Христос. І закон, який був даний через Мойсея 430 років після проголошення заповіту, не може вчинити дану Авраамові обітницю недійсною.

Чому ж був даний закон? Задля переступів, до часу, поки не прийде потомство, якому була дана обітниця. Таким чином, за думкою Павла, закон був вихователем, аж до приходу Христа.

Досвід охрещених (3,23-29)

То хіба закон проти обітниць Божих? Ні. Бо відколи з'явився спадкоємець обітниці – Ісус Христос, кожен, хто вірує в Нього, стає оправданий завдяки цій вірі. Вихователя уже не потрібно, коли син осягнув зрілість. «А як прийшла віра, ми вже не під вихователем. Бо всі ви сини Божі через віру в Христа Ісуса. Всі бо ви, що у Христа христилися, у Христа одягнулися», – проголошує

Павло. Хрещення як наслідок віри започатковує участь віруючого в житті самого Христа. При цьому зникають усі попередні різниці: «Нема юдея, ані грека, нема невільника, ні вільного, немає ні чоловіка, ані жінки, бо всі ви одно у Христі Ісусі». Єдність у вірі і хрещення (дослівно з грецької – «занурення») у Христа чинять, що віруючі стають Христовими, потомством Авраама, спадкоємцями за обітницею.

Підсумок другої серії доказів (4,1-7)

Хтось може бути спадкоємцем, але стає ним правно аж після осягнення відповідного віку, а до того нічим не відрізняється від слуг, має своїх опікунів. Так було з людством до приходу Христа. «Як же сповнився час, Бог послав свого Сина, що народився від жінки, народився під законом, щоб викупити тих, які під законом, щоб ми прийняли усиновлення» (4,4). Єдиний Син Божий об'являє людям, які осягнули повноліття у вірі, яких Він викупив, що вони – Божі діти. Підтвердження цьому – голос Святого Духа в серці відкуплених. «А що ви сини, Бог послав у ваші серця Духа Сина свого, який взиває: «Авва, Отче!». Тому ти вже не раб, а син; а коли син, то спадкоємець завдяки Богові», – завершує своє доведення Павло.

ТРЕТЯ ГРУПА ДОКАЗІВ (4,8-5,12)

Але це ще не все. Попереднє доведення було необхідним, щоб перейти до відповіді на запитання: чи треба охрещеним виконувати Закон? Саме відповідь на це питання є основною метою листа.

Хочете знову до неволі? (4,8-11)

Павло ставить на одному рівні служіння «богам, що не були справді богами», і дотримання Закону: і одне, і друге було би для нього рівнозначним із поверненням християн Галатії «до немічних та вбогих первнів» («первні» – термін, взятий з філософії, дослівно «елементи», «складові частини природи»).

«Тепер же, коли ви спізнали Бога, чи радше, коли Бог спізнав вас, – як можете ви повертатися знову до немічних та вбогих первнів, яким, як і колись, хочете знову служити?» – це риторичне запитання започатковує нову тему. Пізнавши Бога і Його задум у Христі, галати щойно стали вільними завдяки вірі, синами Божими у Христі! І тепер хочуть повернутися до неволі?

Звертання уваги на часові рамки: дні, місяці, пори, роки, – натяк на зберігання юдейського літургійного календаря. Павло переживає, чи не безуспішним було його проповідування. Галатам бракує хіба ще тільки прийняття обрізання!

Похвала галатів (4,12-20)

«Будьте як я», – закликає Павло галатів, повертається до лагідних слів, називає братами, дітоньками. Пригадує як прийняли його, незважаючи на його недугу, – як ангела Божого, як Христа Ісуса. Якби можна було, вирвали б і віддали б йому свої очі! Павло виявляє свою щиру вдячність, а водночас турботу, щоб галати не йняли віри тим горе-проповідникам, які хочуть їх відсторонити від нього. Свій стан стурбованості під час писання листа апостол порівнює до народження матір'ю дітей у муках, уболіває, що не може негайно прибути до них: «Я хотів би бути серед вас тепер і змінити свій голос, бо й сам не знаю, що з вами робити!».

Два сини, рабині і вільної (4,21-5,1)

«Чи ж ви не розумієте закону?» – переходить Павло до нового аргументу. Авраам мав двох синів, один був від слугині, Агар, другий від вільної, Сари, дружини Авраама. Проводячи паралель між Сарою і Агар, Ісааком та Ізмаїлом, свободою і рабством, народженням за обітницею і природним походженням, вишнім Єрусалимом і горою Синай, а, отже, Новим і Старим Завітом, Павло підводить підсумок: «Ви ж, брати, як Ісаак, діти обітниці… ми сини не рабині, а вільної. Христос нас визволив на те, щоб ми були свобідні». А звідси заклик не піддаватися знову під ярмо рабства.

Пересторога щодо обрізання (4,8-11)

Але є такі, що шукають у законі оправдання, повірили, що треба виконувати увесь закон, у тому числі приймати обрізання. Павло категоричний: «Коли ви обрізуєтеся, Христос вам ні в чому не допоможе… Ви, що шукаєте в законі

оправдання, від Христа відлучилися, від благодаті ви відпали».

Підсумком цієї серії аргументів є слова Павла: «Ми духом з віри очікуємо надії оправдання, бо у Христі Ісусі нічого не означають ні обрізання, ні необрізання, але – віра, чинна любов'ю». Віра, яка діє через любов, є рисою справжніх дітей Божих.

Ставлячи себе в опозиції до проповідників, які внесли неспокій до громади християн у Галатії, Павло категорично заперечує, що він проповідує необхідність обрізання. Зовсім навпаки, Павлові переконання є причиною, що його переслідують, а сам він не боїться «згіршення хреста», визнання, що Христос був розп'ятий.

ЧЕТВЕРТА ГРУПА ДОКАЗІВ (5,13-6,10)

Тему останньої частини листа Павло заповів уже давніше: в Ісусі Христі має значення тільки «віра, чинна любов'ю» (5,6). Життя такою вірою є не тільки наслідком прагнення самої людини, але і дії Святого Духа.

Свобода – служіння в любові (5,13-15)

Свобода, до якої визволив нас Христос, має свої рамки, а їх визначає заповідь любові ближнього, яка вимагає служіння іншим для їх добра. «Увесь закон міститься у цій одній заповіді: «Люби ближнього твого, як себе самого»», – впевнений апостол Павло. Така любов виключає неприязнь і чвари, які ведуть до взаємного знищення (Павло вживає порівняння: «гризти, їсти один одного»).

Ходити Духом (5,16-25)

Свобода – це не вседозволеність, навпаки, приборкання злих нахилів (апостол вживає протиставлення тіла (чи плоті) до духа, розуміючи під словом «тіло» не матеріальне тіло як таке, а те, що в людині погане, грішне). Павло закликає «ходити Духом» (5,16.25), а уникати чинення пожадливостей тіла, перестерігає: «Ви не можете робити того, що хотіли б» (5,15). Подаючи каталог головних гріхів і вад, апостол підсумовує: «Ті, що таке чинять, царства Божого не успадкують» (5,21).

Протиставляє тілесним вчинкам Павло ті добрі, які є плодом дії Святого Духа (в такому порядку вони й увійшли до католицького катехизму): «Любов, радість, мир, довготерпіння, лагідність, доброта, вірність, тихість, здержливість» (5,22-23). Коли Дух когось водить – така людина не під законом (у старозавітньому розумінні): вона здатна сповнити заповіді і плекати плоди Духа.

Заохота до доброї поведінки (5,26-6,10)

Не бажання марної слави, не заздрість і суперечки мають бути рисами християн, але лагідність, пильність (5,21). «Носіте тягарі один одного й тим робом виконаєте закон Христа», – закликає Павло, маючи на увазі здійснення заповіді любові ближнього. Закликає також до відповідальності: «Що хто посіє, те й жатиме… Робімо добро без утоми: своєчасно, як не ослабнемо, жатимемо» (6,7.9).

Підсумок і закінчення (6,11-17)

«Гляньте, якими буквами пишу вам власною рукою», – ці слова Павло записав власноруч, тоді як ціле послання міг писати під диктування професійний писар або хтось з помічників Павла.

Останні речення є підсумком головних тем і думок послання. Причиною прийняття деякими християнами обрізання могло бути не так щире переконання в його необхідності, як бажання «уникнути переслідування за хрест Христа».

«Мене ж не доведи, Боже, чимсь хвалитися, як тільки хрестом Господа нашого Ісуса Христа, яким для мене світ розп'ятий, а я – світові», – підтверджує свій давно зроблений радикальний вибір Павло. Ранами Ісуса Христа на тілі Павла, про які він згадує, могли бути численні сліди побоїв, яких Павло зазнав, проповідуючи віру в Ісуса Христа (Ді 14,19; 16,22-23; 2 Кор 11,23-25 та ін.).

Наприкінці Павло встановлює норму оцінки (вживає тут слова «канон», що означає «міра», «правило», «норма») будь-якої справи, яка могла б постати: «Ані обрізання, ані необрізання є щось, лише – нове створіння» (6,16; пор. 5,6), а нове створіння бере свій початок від хресної смерті Ісуса Христа!

Залишається закінчити Павловими словами: «Благодать Господа нашого Ісуса Христа нехай буде з вашим духом, брати! Амінь».

ПРАЗНИК СВЯТОГО СВЯЩЕННОМУЧЕНИКА ЙОСАФАТА У ВІЛЬНЮСІ (ЛИТВА)

о. Вінкентій ПЕЛИХ, ЧСВВ

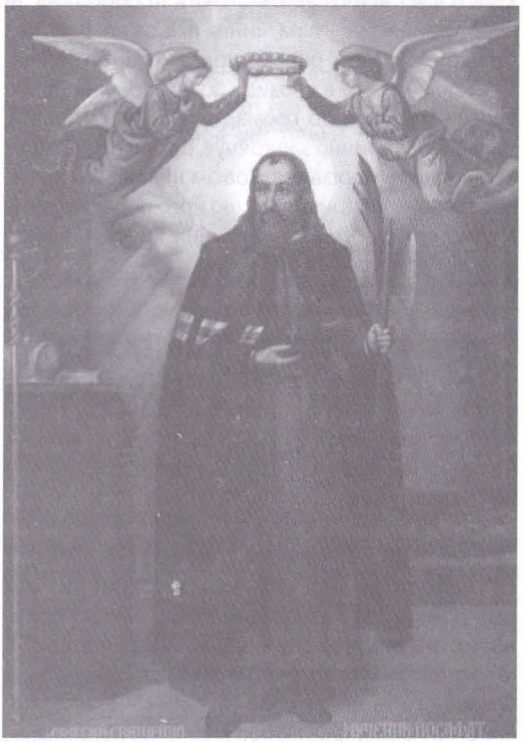

«Величаємо тебе, священномученику Йосафате,
і вшановуємо славні твої страждання,
що їх ти витерпів за з'єднання».

Празник св. свящмуч. Йосафата для вірних УГКЦ особливо дорогий, світлий і радісний, бо це празник нашого українського святого, празник нашого брата по крові й кості, празник великого апостола й мученика за святу віру і єдність Церков.

Та не тільки наша Церква, але й ціла Католицька Церква його почитає, його славить, до нього молиться, на його честь будує святині, а його мощі спочивають у серці християнсько-католицького світу – у базиліці св. апостола Петра в Римі. Святий Йосафат – це перший український святий, якого канонізувала Католицька Церква, йому і його мученицькій крові ми завдячуємо, що сьогодні визнаємо правдиву Христову віру та що ми члени правдивої Христової Церкви.

У василіянському Святотроїцькому монастирі у Вільнюсі, де св. Йосафат робив свої перші кроки в чернечому житті, а сьогодні є його небесним покровителем, 14 листопада цього року, торжественними відпустовими молінними відбулося урочисте відзначення празника на честь цього великого святого українського народу.

«Прийдімо всі й побожними піснями звеличмо пам'ять священномученика Йосафата, бо він усував тернину розбрату й насаджував у душах спасенні навчання, багаті на плоди святості...» – лунало в церкві на урочистій вечірні, якою в навечір'я празника розпочалися святкування. А вже в неділю зранку на святковій Утрені з уст зібраного люду неслися слова величання: «Величаємо тебе, священномученику Йосафате, і вшановуємо славні твої страждання, що їх ти витерпів за з'єднання».

Урочиста Божественна Літургія, котра стала центральною частиною відпустових святкувань, зібрала численне духовенство, яке прибуло з інших василіянських монастирів України і Польщі. Також розділити радість празника завітало духовенство з Литви і Білорусії, зокрема з Полоцька, Мінська, Битеня.

Очолив св. Літургію апостольський візитатор для греко-католиків Білорусії архимандрит о. Сергій Гаєк. Звертаючись зі словами повчання, о. Сергій вказав на актуальність боротьби за правду в теперішній час, за правду, котра не є абстрактною правдою. Саме таким зразком правдивого борця за правду і доброго пастиря є св. свящмуч. Йосафат, який «...вірно проповідував нам справжню і непорочну віру Христову і, як добрий пастир, пролляв свою кров за Христа Бога».

Після завершення Служби Божої зі словами привітання від імені Провінції Найсвятішого

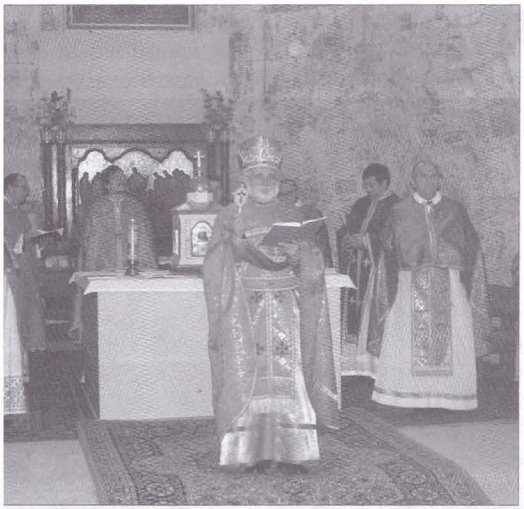

Проповідь о. Сергія Гаєка.

п. Ігор Прокопчук вітає зі святом.

Спасителя в Україні звернувся до присутніх о. Іван Майкович, ЧСВВ, від імені Провінції Покрову Пресвятої Богородиці в Польщі – о. Дмитро Гарасим, ЧСВВ, котрий завітав на свято разом із хором Об'єднання українців у Польщі «Камертон». Свої привітання склали також о. Олександр – парох з Полоцька і кс. Аліонідас – римо-католицький священик з Шяуляйської єпархії.

В урочистостях взяв участь посол України в Литовській Республіці п. Ігор Прокопчук, який, вітаючи зі святом, висловив надію на швидку відбудову цієї величної святині, котра мала б стати центром духовної єдності, як це було за часів свящмуч. Йосафата.

Співає хор «Камертон».

Настоятель монастиря Пресвятої Трійці о. Павло Яхимець, ЧСВВ подякував поіменно усім священикам, які прибули на празник, а також усім тим, хто допомагав в організації свята. Зокрема о. Павло склав подяку духовенству, владі, хору і всім вірним парафіянам, які прийшли, щоб, як одна велика парафіяльна родина, подякувати Богові через посередництво свого небесного покровителя св. свящмуч. Йосафата за отримані дари і ласки. Опісля відбулося посвячення ікони св. Йосафата.

Сповнені радісними почуваннями та зміцнені Божою благодаттю, люди розходились по своїх домівках, вітаючи одні одних зі святом.

Треба також зазначити, що цього року Богослужіння відбулися в центральній частині храму, який звільнено від ремонтних риштувань. Також відреставровано чотири основні колони храму, планується відновити вівтарну частину, а відтак – цілий храм. Отож, будемо плекати надію, що в недалекому майбутньому храм Пресвятої Трійці набере своєї величі і краси, як колись за св. свящмуч. Йосафата, який наповнював його молитвою і цілопальною жертвою свого життя.

РІК ТАЇНСТВА СВЯЩЕНСТВА

о. Прокопій ЛОТОЦЬКИЙ, ЧСВВ

Минулого століття, 1950 року, у Франції появилась відома книжка «Чого ви очікуєте від священика?», у якій було поміщено відповіді одинадцяти відомих письменників на питання: «Чим для вас є священик?» і «Чого ви від священика очікуєте?». Відповіді були різні, так як і є різні люди.

Наприклад, один вчений коротко і ясно відповів на ці два питання так: «Священик для мене – це представник Ісуса Христа на Землі» і друге: «Очікую від священика Життя через Святі Тайни». Для іншого письменника-філософа, Франсуа Моріака, священик – це той, хто в ім'я Боже в'яже і розрішає, який тоді, коли підносить руку, щоб простити гріхи, не відрізняється від Сина Чоловічого, Якому дана влада прощати і розрішати гріхи на Землі. *Священик – це чоловік, обдарований Божою владою,* а тому від нього очікується, щоб він сам був святим, як і ті Святі Таїнства, які він звершує у своєму священстві. Ще інші бачать в особі священика харитативного соціального активіста, який заклопотаний усіма людськими проблемами – є *«усім для всіх»*. А ще інші хочуть бачити священика, щоб він був зразком безкорисливості, убогості, любові, проповідником справедливості, потіхою для тих, хто терпить.

Тому, у святковий день Христа Чоловіколюбця – Пресвятого Серця Христового, Святіший Отець Венедикт XVI цьогоріч проголосив Рік Таїнства Священства. Нагодою послужило 150-ліття від дня народження до вічного життя святого пароха з Арсу – Івана Марії Віанея. Папа Пій XI ще у 1929 році, проголосив його Опікуном усіх душпастирів світу. Рік цей має збагатити ревність священиків у їх євангельській проповіді в сучасному світі. Рік закінчиться в день Пресвятого Серця наступного 2010 року.

«Священство – це любов Христового Серця», – мав звичай повторяти отець-парох з Арсу. Цей вислів особливо допомагає нам зрозуміти той преційний дар, яким є священики, і то не тільки

■ Папа Венеди кт XVI навчає про священство.

для Церкви, але для всього людства. Душпастирі щоденно подають віруючим Слово Боже. Їх апостольські труди, як про це згадує Папа Венедикт XVI, часто нікому не знані, завжди відважні, готові на найбільшу жертву, аж до проливу крові. Бувають і жалюгідні випадки, але вони ніким не оплакані і тим вони трагічні, коли священик перестає ним бути, втративши з виду свого Господа, Який перший полюбив його і покликав, щоб брати участь у божественному житті Спасителя – Вічного Священика. Свята Церква терпить із-за невірності таких своїх служителів, та не людські слабості зносить вона, а дивиться радше на той Божий дар, що здійснюється постійно у великих починаннях душпастирів, ревних монахів і монахинь.

Світлим прикладом для нас є парох з Арсу, покірний, але також свідомий того, що він є дар преційний для своїх парафіян. Так він говорив своїм духовним дітям: «О, яка то велич священства! Якби він це цілковито зрозумів, то міг би померти. Бог його слухає: він каже одне слово і Господь сходить з неба та скривається під куснем євхаристійного хліба. Не було б священика, не мали б ми Пресвятої Євхаристії. А хто приготовляє нас до зустрічі з Богом в годині нашої смерті? – Священик». По Бозі священик є все, і це він зрозумів, будучи «всім для всіх» у своєму священстві.

Священик продовжує на землі діло спасіння. Іван Марія Віаней прибув до Арсу, маленького французького села, яке налічувало тільки 230 жителів. Єпископ, посилаючи його туди, сказав: «В тім селі нема багато любові до Бога, а ти принесеш її». Молодий священик так і вчинив: вибрав собі церковний храм за помешкання – входив до нього ще не раз ранньою зорею, не виходив з церкви скоріше як по вечірній молитві «Ангел Господній». Кожного вечора дзвонив дзвін і скликав народ на науку катехизму, а його приклад молитви мав спасенний вплив на віруючих. І вони клякали перед кивотом та молились. А тоді він кликав: «Приступайте до Пресвятої Євхаристії, прийдіть, браття, до Ісуса».

В убогій сповідальниці перебував він увесь день, в зимовому холоді і в літній спекоті. А число каянників зростало, і то з цілої Франції, а тоді сповідав він не менш 16 годин денно. Він був ясновидець і віруючі зрозуміли, що він був здібний бачити їх совість ще заки вони починали визнавати гріхи. Знали й те, що парох з Арсу мав свою думку про сповідь: «То не грішник вертається до Бога, але то Господь біжить за грішником, щоб його навернути до Себе!». І нині ми, священики, можемо пристосувати до себе слова святого пароха, які він вкладає в уста Христові: «Доручу це Моїм священикам, щоб голосили грішникам: «Я завжди готовий їх прийняти, Моє милосердя безмежне». Багаті люди не жаліли пожертв і отець-парох мав часто великі заощадження. Але не для себе приймав він ці дари, а відразу спрямовував їх для бідних, сиріт, хворих; був багатий, щоб дати іншим, а був бідний для себе, щоб збагатитися на Бога. Він все казав: «Мій секрет – це дати все іншим, потребуючим, а собі не залишити нічого».

■ **Священик – це той, хто в ім'я Боже в'яже і розрішає.**

■ **Функція нашого спільного священства – це освячувати світ, щоб він ставав живою Євхаристією та Літургією.**

Рік Священства, у 150-ліття смерті пароха з Арсу, відразу слідує по 150-літті появ Пречистої Діви Марії в Люрді. Писав, отож, Папа Іван XXIII: «Коротко перед тим, як парох з Арсу закінчив своє повне заслуг життя, Пречиста Діва, Непорочно Зачата, появилась в іншій області Франції бідній пастушці із закликом до молитви і до покути». Отець-парох Віаней посвятив свою церкву і парафію Пречистій Діві без гріха зачатій і з радістю прийняв вістку про правду віри, що її проголосив Папа Пій IX в 1854 році.

Отож, функція нашого спільного священства – це освячувати світ, щоб він ставав живою Євхаристією та Літургією, яка не є додатковим обрядом чи ритуалом у нашому житті, але є самим Життям. Скільки дихаємо, настільки потребуємо не так повітря, як Бога Живого і Його милосердя. Тому ми повинні просити Господа, щоб Він допоміг нам бути Його «священиками» у відчутті потреби навернення нас самих, переображення світу на прославу Бога; щоб наше життя говорило і свідчило

про Бога та було справді радісною Літургією на Його служінні; щоб ми стали благовісниками Бога і тими посередниками, через яких «далекий» і «незрозумілий» Бог стане для всіх близьким Богом – даром нас самих у Бозі для інших.

За словами Папи Венедикта XVI, сьогоднішній світ відчуває не лише голод хліба, але також брак справедливості і любові, потребує глибшого пізнання Бога. Ось це і є наша спільна місія у єдиному Христовому Священстві.

МОЛИТВА ЗА СВЯЩЕНИКІВ І ЄПИСКОПІВ

Ісусе Христе, Божественний Спасителю і Вічний Священику, що довірив Твоїм пастирям всі радості і терпіння Твоєї Святої Церкви, від щирого серця вверяємо Тобі всі добрі наміри Твоїх священиків та єпископів. Зроби їх святими пастирями! Даруй їм велике апостольське серце, наповнене любов'ю до Тебе, щоб вони, освячені в Тобі, освячували тих, хто доручений їм, і впевнено вели їх дорогою спасіння. Обдаруй їх, Господи, щедро всяким небесним благом! Нехай вони, в любові і вірності Святій Церкві, словом і прикладом завжди виявляють приклад євангельських чеснот. Чоловіколюбний Ісусе, поблагослови їх священство! Благослови їх жертвоприношення і молитви, вимолені біля Твого престолу! Захисти їх від всіх зовнішніх і внутрішніх небезпек! Подай їм духа правдивої віри і ангельської покори, щоб вони завжди з легким серцем наслідували Тебе, Господи, скоро вислухай нас і помилуй.

ДУХОВНЕ ВІДРОДЖЕННЯ БОРИСЛАВА

Віра ЗАЯЦЬ,
катехит храму Вознесіння Господнього м. Борислава

Напередодні парафіяльного празника св. великомученика Димитрія о. Григорій Поворозник, який є нашим душпастирем, спричинився до духовного відновлення вірних.

2 листопада цього року він привіз мощі св. Пантелеймона, котрі перебувають у соборі св. Юра у Львові. Ці мощі були у нашому храмі до 13 листопада.

В усі ці дні члени Апостольства молитви організували чергування, щоб кожний бажаючий міг безперешкодно вклонитися мощам св. Пантелеймона. Щоранку служилася Божественна Літургія, а ввечері – акафіст до цього святого. Хоча перебування мощей у храмі випало на час епідемії грипу, однак, на Богослужіннях завжди було людно.

3 четверга, 5 листопада, розпочалися реколекції, які проводив ієромонах Мартин Хабурський, ЧСВВ. Реколекції – це той час, який потрібен для духовного оновлення. Тому багато вірних приступило до свв. Тайн Сповіді і Причастя. Серед них багато молоді.

Науки, які голосив отець-реколектант, не залишили байдужими нікого. Підкріплені яскравими прикладами, вони зворушували кожне серце.

У неділю, 8 листопада, на храмовий празник св. Димитрія, у церкві була відслужена соборова св. Літургія за участю священиків Борислава і навколишніх сіл. Отець Мартин, виголосивши останню науку, завершив реколекції і уділив повний відпуст усім, хто в тім часі приступив до свв. Сповіді і Причастя та вислухав більшість наук.

Після Служби Божої парох о. Григорій виголосив подячне слово отцю-реколектанту та отцям, які співслужили з ним.

Нехай Всемилостивий Господь нас благословить, нехай праця отця-реколектанта Мартина і пароха о. Григорія Поворозника дасть добрі сходи зерна духовності, а Святий Димитрій, наш покровитель, оберігає нас від бід і вимолює для нас Божі благодаті!

МОЛИТВА

о. Йосиф БУДАЙ, ЧСВВ

«У книгах шукаємо Бога,
а в молитві Його знаходимо»
(св. отець Піо з П'єтрельчини).

Часто у нас є невідповідне розуміння молитви. Ми вважаємо, що для молитви слід усамітнитися, забути про все: і про ближнього, і про нашу родину, і про працю... Та це не зовсім так.

Молитва повинна бути тісно пов'язана з нашим життям. Ми не можемо розмовляти з Богом, забуваючи про людей. Ми навчимося молитися, коли будемо, подібно до Христа, бачити:

– людський гріх;
– потребуючого ближнього;
– людську несправедливість;
– брехню і лукавство.

Ревнішою стає молитва, коли ми залишимо затишний куточок вдома і підемо до людей. Там ми бачимо пиятику, бійки, заплаканих матерів, наркоманів та інше зло, гріх. Після повернення наша молитва не буде сонною, лінивою. Часто будемо плакати над собою і над іншими. І тоді кожен з нас проситиме Бога:

– навчи мене, як краще це зробити;
– прости, що до кінця не люблю їх;
– прости, що ще не вмію добром віддячувати за насмішки, слова погорди...

Якщо так будемо поєднувати життя і молитву, служіння і любов, між ними ніколи не буде розриву, а життя перетвориться у палаючий кущ – поєднання нашої немочі й Божої досконалості, любові.

Неможливо правильно молитися, якщо не будемо мати розуміння чи відчуття ЖИВОГО БОГА. Необхідно ставитися до Бога, як до живої особи, як до найкращого приятеля. В іншому випадку молитва перетвориться у виконання якогось обов'язку, який мусимо виконати.

З досвіду людських відносин знаємо, що любов і дружба є тоді міцні, коли люди можуть просто мовчати один із одним. Якщо для підтримання контакту нам необхідно постійно говорити, то будьмо певні, що наші стосунки ще

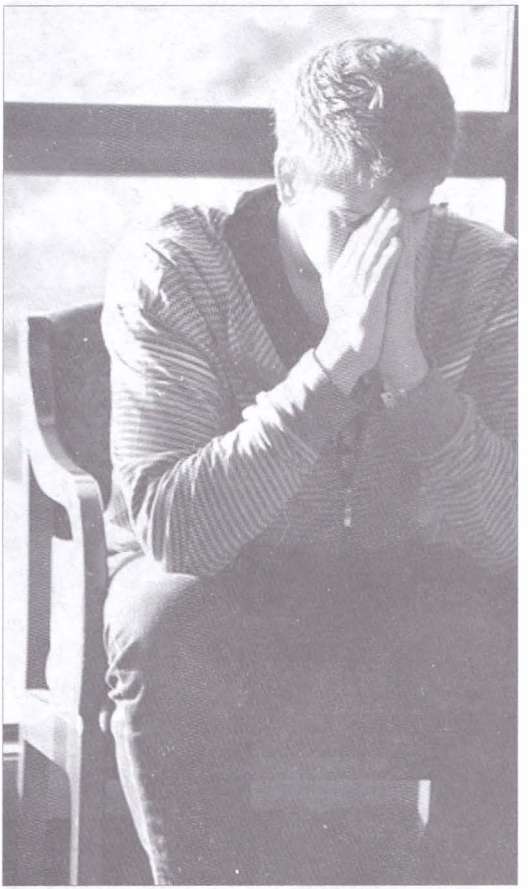

Ми повинні навчитися відчувати радість у мовчазному єднанні з Богом.

поверхові. Подібно є і у ставленні до Бога: ми повинні навчитися відчувати радість у мовчазному єднанні з Ним.

Одного разу душпастир з Арсу св. Іван Віаней запитав старшого селянина, що той робить, годинами сидячи на самоті в церкві. «Я дивлюся на Бога, а Він дивиться на мене, і нам добре разом», – відповів селянин поважно. Отож, цей чоловік навчився молитися без слів, своїм серцем.

Молитва єднає в одне ціле «я» і «Він». Доки існують окремо «я» і «Він» – вас є двоє. Два різні погляди, два різні думання. Пресвята Богородиця під хрестом стояла не в наріканні на ворогів, можливо, навіть і не в сльозах. Вона досягла такої повноти єднання з Христом, що ні в чому

не противилася Божому плану спасіння через страждання. Вона тільки співстраждала і проходила через співстраждання разом з Ним. Ні вона, ані св. апостол Іван не протестували проти Божої волі. Вони разом з Ним були розіп'яті.

А ми ще, подібно як Петро, в дорозі до повного єднання з Божою волею. Коли по дорозі до Єрусалиму Христос говорив про Свої страждання, Петро промовив: «Нехай цього не станеться з Тобою». А Ісус відповів: «Геть, сатано, бо думаєш не про Боже, а про людське» (Мк 8,33).

Один священик зовсім молодим потрапив за Христову віру у в'язницю. Коли він вийшов з тюрми, його запитали, що від нього залишилось. Він відповів: «Залишилась тільки любов».

А ось французький Єзуїт Жан Даниїл пише, що страждання – це поєднуюча ланка між праведниками і грішниками. Праведник переносить страждання, а грішник йому цих страждань завдає (хоч він також часом терпить). Без цього вони були б на різних орбітах і ніколи не зустрілися б. У такому випадку праведник ніколи не мав би влади над грішником, не було б зустрічі. Таким чином, грішники спасаються через праведників.

Часто чуємо, що суєта, клопоти, шум, гамір не дозволяють спокійно молитися. Це так, але розповім одну історію.

Прийшов до одного господаря подорожній. Вони розмовляли між собою, а всі домашні тихо сиділи навколо вогню. Потім господар сказав до гостя: «Мені час молитися». Увесь дім ожив, усі стали розмовляти, ходити. Гість здивувався: «Що ви робите? Він молиться, а ви йому перешкоджаєте». Хтось відказав: «Не турбуйся. Поки він говорив із тобою, найменший шум міг йому перешкодити. Але тепер, коли він говорить з Богом, ніщо не відірве його від цієї розмови».

Ми ще не є настільки заглиблені в своїй молитві до Бога, щоб усе для нас було другорядне, коли розмовляємо з Ним. Ми недосконалі, тому потребуємо тиші для молитви. Однак пам'ятаймо, що Бог повинен завжди бути в центрі наших думок, розмов, усього нашого життя.

Молитва – зброя християнина

Молитва – це найбільша сила в наших руках. Хто з молитвою, той завжди перемагає. Завдяки молитві на нашу сторону стає Господь. Коли Господь з нами, то хто проти нас? Молитва не тільки залізо ламає, для неї не існує ні океанів, ні найвищих гір. Щира молитва все небо обіймає. Особливо літургійна молитва, спільна молитва в родині, молитва на вервиці, Ісусова молитва.

Однак, щоб наша молитва мала таку безмежну силу, потрібно бути досконалим. Навчає

св. апостол Яків: «Ревна молитва праведника має велику силу» (Як 5,6). Кожного разу у молитві ми повинні просити Бога, щоб допоміг нам ставати кращими, покірнішими, людянішими...

Про велику силу молитви читаємо у Старому Завіті, коли ізраїльський народ боровся з амалекитами. Велике військо Амалека воювало супроти малочисельного війська Ісуса Навина. «Зробив Ісус так, як повелів йому Мойсей, і почав битися з Амалеком. А Мойсей, Арон та Хур вийшли на вершину горба. І сталось: як підіймав руки Мойсей (молився), то брав гору Ізраїль, а як опускав (переставав молитися), брав гору Амалек» (пор. Вих 17).

Військо билося на рівній долині, а високо на горі молився Мойсей. Від його щирої молитви залежало, хто переможе. Молитва однієї святої людини вирішила долю цілого народу, а не велика, добре озброєна армія.

Подібних випадків у історії людства багато. Коли на Філіпінах до влади повторно прийшла диктатура президента Маркоса, майже весь народ, очолюваний Церквою, з вервицями в руках протиставився озброєній армії. І молитва перемогла. Вояки зупинили танки, опустили зброю, бо Господь стояв на боці людей, які воювали молитвою.

Найкращим прикладом може послужити і доля нашого народу. П'ятдесят років Греко-Католицька Церква в Україні була переслідувана, та її вірні постійно молилися. І Господь став на їхній бік. Впала страшна несправедлива система. Сила молитви виявилася сильнішою. Та народ продовжував молитися.

Пригадую, як цілу зиму парафіяни, члени Апостольства молитви і Третього Чину св. Василія Великого, молилися біля каплиці на Високому Замку у Львові. А зима того року була суворою, з сильними морозами. Цілу ніч чоловіки і жінки перебували під відкритим небом. Інколи хтось з них уночі приходив до брами монастиря св. Онуфрія, просячи якусь теплішу одежину або покривало, бо холод пробирав до кісток...

А скільки молитов, нічних чувань по храмах України, скільки постів і відмовлених вервиць пожертвував наш побожний люд у час виборів Президента України 2004 року. У Києві на Майдані Незалежності, де проходила «головна лінія

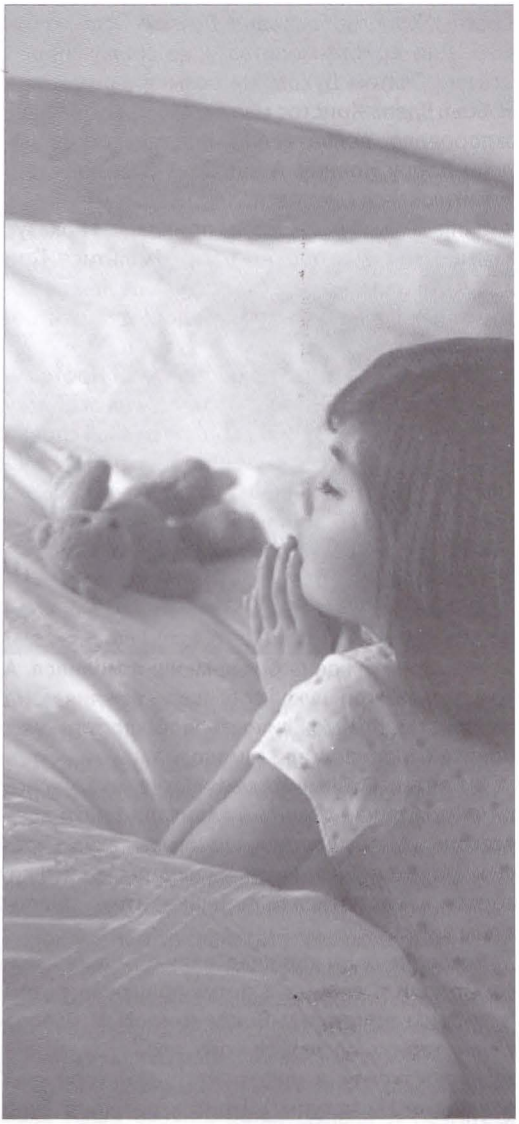

фронту», постійно лунало: «Україна», «Ющенко», «Ми разом», а в той же час по всіх храмах і монастирях не стихала тиха молитва: «Пресвята Богородице, спаси нас...».

Христос також молився

Чому Ісус Христос, будучи Богом, молиться? Адже знаємо, що молитва – це розмова людини

з Богом. Христос Господь є Другою Особою Божою. Для Христа молитва – це спілкування з Отцем і Святим Духом. Це розмова, розмова в любові. Вдень Христос мав багато праці: навчав, оздоровляв, долав великі відстані, проповідуючи Добру Новину. А вночі, як бачимо, часто усамітнювався і молився.

З іншого боку, Ісус Своїм прикладом показує нам, що ми також повинні багато молитися. Про молитву написано багато книг, але це нам не допоможе, коли не будемо мати досвіду молитовної практики.

Виконуючи чотири роки обов'язки Протоігумена, я постійно відчував брак часу на особисту молитву. Адміністративні обов'язки, інші справи по наших монастирях забирали весь мій вільний час. Думав собі, що після закінчення цього урядування 24 години на добу буду молитися!

І Господь дав мені таку можливість. Сім тижнів перебував я в такому монастирі, де, крім недільної св. Літургії для невеличкої кількості людей, мав я багато вільного часу. І що думаєте? Може, один тиждень більш-менш я молився. А поза тим завжди шукав собі щось «важливе». Не використав цієї можливості, щоб здобути духа молитви. Молився, але замало.

У Святих Отців читаємо: «Отче, яка чеснота чи праця найважчі?» – запитали брати авву Агатона. «Мені здається, що немає важчої праці як молитва. Бо завжди, як людина молиться, вороги намагаються їй перешкодити», – відповів їм авва».

Розповім один приклад великої наполегливості. Коли я вчився, а потім працював разом із добрим приятелем Володимиром зі Львова у майстернях поліграфічного технікуму, то він хотів поступити в університет на історичний факультет. На вступних іспитах потрібно було здавати англійську.

Мені запам'яталось, як Володимир постійно сидів за книжками. Навколо шум від друкарських машин, повно студентів, а він кожної вільної хвилини вчився. Так міг відключатися, що ніщо йому не перешкоджало. Коли перший раз поступав, то не набрав балів. Потім знову цілий рік із підручниками англійської мови проводив увесь свій вільний час. Його працелюбність і наполегливість взяли гору.

Якось зустрів його, розговорились. Вчителює в одній із львівських шкіл, викладає історію. Одного року не було вчителя англійської у молодших класах, то він викладав і англійську.

Якби ми з такою наполегливістю молилися, то, напевно, за короткий час досягли б значних висот у поєднанні з Богом.

Попросив якось у ректора семінарії знайомий студент-музикант дозволу замешкати якийсь час у гуртожитку семінарії. Через кілька тижнів при зустрічі з ректором сказав, що дивується, як майбутні священнослужителі, які мають стати вчителями духовного життя, так мало моляться. Він сам, бажаючи стати вчителем музики, по 8-10 годин кожного дня присвячує музиці.

Цей приклад показує нам, як ми, християни, повинні присвячувати молитві більше часу, ставити її вище над іншими нашими заняттями.

Легше осягнути духа молитви тому, хто є маломовний, мовчазливий. Хто ж багато говорить, швидко втрачає те, чого досягнув. Щоб молитва «йшла», потрібно мати чисте серце не тільки від важких гріхів, але і від малих, а також від свідомих недосконалостей. Цьому сприяє часта і щира сповідь.

Сліпий хлопець

В Оливному городі перед Своїми страстями Христос молиться, навчаючи нас, як маємо поступати у наших терпіннях. Він просить у Небесного Отця: «Авва Отче, усе Тобі можливе: віддали від Мене цю чашу! Та не що Я хочу, а що Ти...» (Мк 14,36).

Виконання Божої волі повинно бути головним у нашому житті. Розповідають, що св. Тереза Авільська постійно молилася: «Не моя, Господи, воля нехай буде, а Твоя». Це була її Ісусова (безперервна) молитва. Наша воля, хоч би і найкраща, є недосконала у відношенні до Божої волі.

Чудовий приклад дає нам сліпий хлопець, який був біля о. Піо. Кожного ранку люди бачили як він ішов попереду о. Піо на ранкову св. Літургію, уважно її вислуховував, а опісля знову повертався у захристію.

Отець Піо бачив великий його поступ у духовному житті. Одного разу, щоб упевнитись у

чесноті хлопця, він запитав його, чи хоче бачити. «Мати Божа мене завжди вислуховує і доносить мої молитви до свого Сина, попрошу її і ти прозрієш», – сказав священик до хлопця. Той мовчав. «Хочеш чи ні?», – вдруге запитав о. Піо. Знову мовчання. Втретє, із притиском, питає хлопчика, чи має за нього молитися, щоб прозрів.

Тоді на такі настирливі питання священика хлопчина відповів: «Я колись, отче, бачив. Та одного разу сталось, що я по Божій волі осліп. Напевно, Господь знає, що це краще для моєї душі. Якщо Він колись відкриє мої очі, то я буду так само Йому вдячний, як і тепер, коли я сліпий».

Та отець Піо й далі продовжував його випробовувати: «Але ж написано: «Просіть і одержите». «Та це написано для тих, що не мають великої віри... А для тих, що у всьому довіряють Богові, нічого не треба в Нього просити, як тільки за все Йому дякувати. Господь сам дає, що для нас найкраще», – відповів хлопець. Зворушений о. Піо міцно притулив малого до своїх грудей і поцілував у чоло.

Ось приклад зрілої молитви і повної довіри до Божого провидіння.

Молільниця

Коли мені було 10-11 років, мама вирішила запровадити в нашій родині спільну вечірню молитву. Це було нелегко. До того часу ми всі молилися, але кожен окремо, коли хотів і скільки хотів.

Десь з півроку мама «воювала» з нами. То батько приходив з роботи змучений, то ми, діти, хотіли телевізор подивитися, бо в той час був футбол чи цікавий фільм, то уроки вчили. Але мама від свого не відступала.

Згодом ми вже звикли до спільної сімейної молитви. У деякі дні молитва тривала довго. Наприклад, у п'ятницю мама провадила Хресну дорогу, в понеділок – акафіст до св. архангела Михаїла.

Коли спільна молитва закінчувалась, мама ще довго молилась сама. Молилася і плакала. Ці сльози мені дуже запам'яталися. Тоді, бувши малим, я не розумів, чому вона плаче, думав, може,

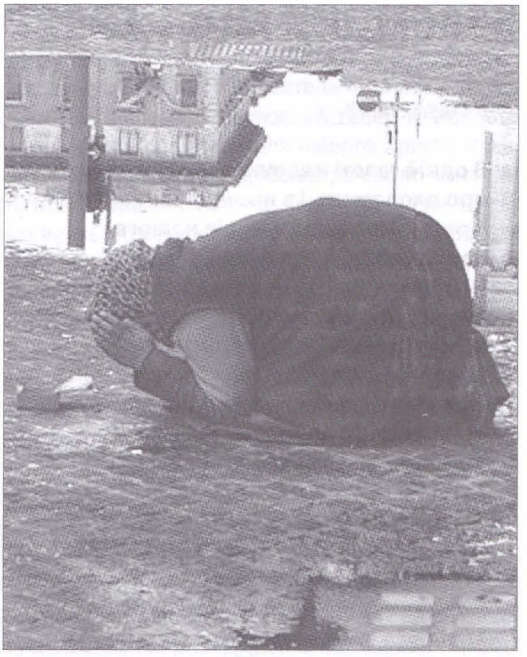

ми або хтось інший її образив. Тепер розумію... Це були сльози щирої, сердечної молитви.

Після молитви мама читала Святе Письмо. Якщо ми не спали, то вголос, а якщо мали якесь заняття, то тихо. Наступного дня, коли з жінками працювала в полі, то розповідала про прочитане. Мала добру пам'ять і розповідала, ніби читала.

Так у житті трапляється: те, що батьки говорять, діти одним вухом послухають, а через друге – випустять. Але те, що діти могли побачити, – приклад батька чи матері, як добрий, так і злий, – залишиться в пам'яті на все життя.

Думаю, що на життя мами такий самий вплив мала наша бабуня. Вона, скільки її пам'ятаю, була щира молільниця. Коли вже не могла ходити до церкви через далеку дорогу і похилий вік, то завжди, з ранку до обіду, вдома молилася. Особливо любила акафісти.

Роздумуючи про це, можу сказати, що у наших християнських родинах здебільшого бабусі мають найбільший вплив на релігійне виховання дітей. Вони є ніби тими родинними священиками, які повчають нас своєю молитвою і живим прикладом.

ВЗАЄМИНИ МІЖ ЦЕРКВОЮ І ДЕРЖАВОЮ

о. Гавриїл ГАБЕР

В одній газеті надрукували матеріал про парламент. І в ньому була така фраза: «Половина членів нашого парламенту – корумпована». Парламентарі це прочитали і почали вимагати спростування. В наступному номері у газеті було написано: «Половина членів нашого парламенту – не корумпована»... Як людині ставитись до держави? Як ставитись до втілення влади? Питання держави та її суті повинно було б відігравати важливу роль у християнській думці. Знаний політолог Гайнріх фон Трайчке сказав: «Політика займається не мораллю, а секретами мистецтва здобуття, зміцнення та розширення влади». Яким же має бути ставлення християн і Церкви до держави? Перш ніж дати відповідь на це питання, потрібно визначитись з трактуванням виникнення держави та її суті.

Христос Пантократор.

Еволюція розвитку держави

Існує кілька трактувань держави. Здійснімо невеликий екскурс в історію. Перше трактування держави – теократичне. Існує два підходи до нього: перший – це монарх, цар, імператор, що представляє державу. В ньому люди бачили уособлення самого Бога. Римських імператорів – Доміціана, Аврелія, Діоклетіана – величали паном і богом. Вони самі вимагали до себе такого ставлення. Ця форма мислення стверджує, що монарх є представником Бога.

Другий підхід чи друга форма теократичного трактування держави така: Богові належить вся влада, тому державну владу повинні представляти і уособлювати лише священнослужителі, як намісники Бога на землі. Партія зилотів за часів Ісуса Христа заперечувала будь-яку самостійну політичну владу. Вони були переконані, що один тільки Бог через храмове священство в Єрусалимі повинен провадити політично-теократичне панування в Ізраїлі. Це знайшло своє відображення і в середні віки, коли відбувався синтез держави і Церкви. В ті часи Папа Римський керував як церковними, так і державними справами.

Наступне трактування держави – ідеологічне. Право сильного – це найдавніше і найперше з усіх прав. «Правий той, хто має силу». В книзі «Держава» соціолог Франц Оппенгаймер заявляє: «До голоду, що є інстинктом самозбереження, та любові, що є інстинктом збереження виду, додалась ще й третя сила – потяг до утвердження власної значущості та сили. Людина пізнала, зрозуміла, що влада забезпечує багатством і що земні блага можна здобувати двома шляхами: власною працею, тобто економічними засобами, або привласненням за допомогою сили, тобто політичними засобами».

Здавна у суспільстві були кочівники та землероби. Землероби були роздроблені, займались сільським господарством і не мали часу думати про зброю. Кочівники мали багато часу і думали про зброю. Вони кочували, вбивали землеробів і забирали продукти їхньої праці. Виходило так, що одні створювали матеріальні блага економічно, а інші «політично»: методом насильства. Потім кочівники зрозуміли, що, вбивши землероба, вони не матимуть прибутку, і вирішили його приручити та оберігати. І стали солдатами. Відбувся синтез кочового племені із землеробським – і утворився симбіоз, який називається держава.

Ось таким є одне з ідеологічних трактувань виникнення держави. До ідеологічного трактування належить і більшовицька теорія трактування держави. Згідно з нею, держава виникає з приватної власності. Після перемоги соціалізму держава буде існувати як диктатура пролетаріату. Хто вчився у радянські часи – знає, що згідно марксистсько-ленінської теорії про державу, держава – це апарат насильства. «Коли на місце керування людьми прийде керування виробничим процесом – держава як така помре» (Фрідріх Енгельс). Чи правильною була ця теорія, як це відбувалось і чим закінчилось, ми можемо судити самі, тому що більшість із нас жили в Радянському Союзі. Існує й наступне ідеологічне трактування: щоб не було анархії, люди «домовились» між собою – і таким чином постала держава.

Ідеолог Томас Гобс стверджував, що природним станом людства є війна всіх проти всіх. Він керувався відомим висловом: «Людина людині – вовк» і стверджував, що держава утворилась внаслідок війни. Згідно з філософським трактуванням, держава є найвищою формою суспільного устрою, який бере свій початок від природного права, служить для влаштування земного добробуту і тримається на праві та владі. Держава повинна створити сукупність передумов для успішного розвитку окремих індивідуумів, малих соціальних груп і всього суспільства. Громадяни держави є, з одного боку, носіями державної влади, а з другого – підлеглими. Якщо немає єдиного державного авторитету влади, спрямованого на досягнення спільного блага, то здійснення державних цілей неможливе, тому що кожен відокремлено полює за власною вигодою, яка суперечить спільному благу.

А хто ж правий?

Найперше, держава не репрезентує Бога на землі. Ісус Христос є Спаситель і Бог, як апостол народів Павло підкреслює: «А тепер об'явилась через з'явлення Спасителя нашого Христа Ісуса, що й смерть зруйнував, і вивів на світло життя та нетління Євангелією...» (2 Тим 1,10). Святе Письмо вчить молитись за царя, а не до царя. Жоден цар, жоден президент не може привласнити собі титул Спасителя. Ісус дуже вміло відповів людям того часу: «Віддайте кесареве кесареві, а Боже – Богові! І дивувалися з Нього вони» (Мр 12,17).

Пригадайте: що робили зилоти? Вони вбивали всіх, хто сплачував податки Римській імперії. Ісус висуває подвійне заперечення як тим, хто обожнював державу, так і тим, хто повністю заперечував існування держави кесаря. «Віддайте кесарю кесареве, а Богові – Боже». Він провів розділення між державною владою і Божою владою. Держава має обмежений вплив на суспільство. Божа влада діє в Церкві і через неї впливає на суспільство. Форма держави із насильницькою владою існує в часовому проміжку між гріхопадінням і другим пришестям Христа. У Царстві Божому не буде держави, як не буде і сім'ї. Витоки диктаторської влади держави та судової влади беруть свій початок від гріхопадіння, тому що гріховне людство потребувало функції наведення державного порядку стосовно правопорушників та зловмисників.

Держава бере свій початок не від сатани – володаря гріха, а від Бога. Знову звернім свою увагу на апостола Павла, що спільноту в Римі напоумляв: «Нехай кожна людина кориться вищій владі, бо немає влади, як не від Бога, і влади існуючі встановлені від Бога. Тому той, хто противиться владі, противиться Божій постанові; а ті, хто противиться, самі візьмуть осуд на себе» (Рим 13,1-2). Диктат влади спричинений гріхом. Знову апостол каже: «Бо володарі страх не на добрі діла, а на злі. Хочеш не боятися влади? Роби добро, і матимеш похвалу від неї, бо володар – Божий слуга, тобі на добро. А як чиниш ти зле, то бійся, бо недармо він носить меча, він бо Божий слуга, месник у гніві злочинцеві!» (Рим 13,3-4).

Разом з тим, Святе Писання застерігає, що держава може виродитись у ворожу щодо Бога контролюючу силу. Святий Богослов Іван у книзі

Об'явлення говорить: «І зробить вона, щоб усім малим і великим, багатим і вбогим, вільним і рабам було дано знамено на їхню правицю або на їхні чола, щоб ніхто не міг ані купити, ані продати, якщо він не має знамена ймення звірини або числа ймення його...» (13,16-17).

Які ж тоді відносини між Церквою і державою?

Останнім часом у світі зростає небезпечне сум'яття відносно моральних цінностей та переконань. В епоху постмодернізму, в епоху гуманізму, де центром уваги є людина, а не Бог, існує велика небезпека розпаду моралі і розпаду держави як такої. Бути гуманним – це нормально, але гуманістична ідея є людиноцентричною системою. Відносно моралі повинен діяти єдиний стандарт. Різні точки зору можуть існувати у сферах зовнішніх відносин, економіки, соціальної політики, але спільне визнання засадних моральних принципів – обов'язкове.

Держава, яка не турбується про мораль суспільства, яка не шанує моральні цінності, яка задовольняється тільки функціонуванням зовнішнього порядку, – розвалиться, як старе та недоглянуте авто, що просувається по вибоїстих дорогах. Первинно державна влада належить усьому народові (а не окремим людям чи сукупності окремих людей). І оскільки державну владу не може здійснювати натовп людей, володіння нею делегується одному чи кільком людям. Тому є різні форми державного устрою. Доменіко Баньєз на цю тему має що сказати: «Влада, якою володіє правитель, походить від народу. Правитель не має більшої влади, як та, що від усього народу». З того можемо зробити висновок: якщо правитель перетворюється на тирана або не виконує своєї функції, до чого він зобов'язався, а люд своїм голосом довірився йому, то народ має право відібрати в нього державну владу і скинути деспота.

На сьогоднішній день ментальним почуттям сучасної людини найбільше відповідає демократичний устрій. Сьогодні і ми живемо в демократичному суспільстві. Стараємось… Право на рівність, право голосу, як форма вираження людської гідності. Демократичний устрій самоврядування означає участь усіх громадян у житті

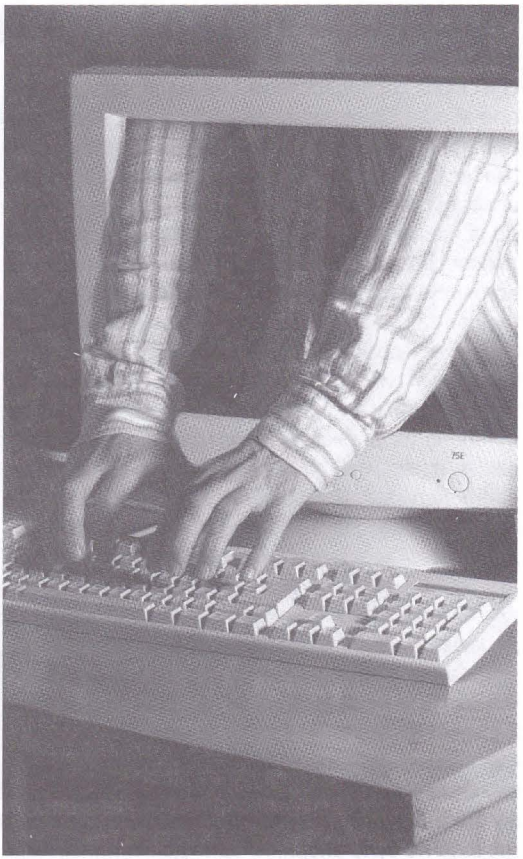

суспільства: правова захищеність, увага до прав людини і дотримання їх. Все це є необхідною умовою для розвитку кожної людини і суспільства загалом. Папа Іван Павло II у своїй енцикліці «Centesimus annus» подає наступне: «Церква цінує систему демократії, поки та забезпечує участь громадян у прийнятті політичних рішень і гарантує народу можливість обирати уряд, притягувати його до відповідальності, а там, де це виявиться потрібним, – скидати його мирним шляхом. Тому Церква не може миритись із утворенням замкнутої, панівної еліти, яка з певних особистих інтересів або ідеологічних міркувань прагне державної влади».

З усього сказаного можемо зробити висновок, що у світі без істини свобода втрачає своє підґрунтя. Отож, якщо немає абсолютної істини, то немає і свободи. Тоді людина стає беззахис-

ною перед впливом влади пристрастей. Якими ж є обов'язки держави?

- захист від зовнішньої агресії;
- чесна, справедлива зовнішня політика;
- побудова і захист внутрішнього правового устрою.

Ці тези повинні знайти своє відображення в конституції держави, економічних законах, цивільному та кримінальному праві. Справедливе державне адміністрування, судочинство, піклування про загальний добробут, що включає дотримання соціальної справедливості, високий рівень науки та культури, взірцева система охорони здоров'я, свобода слова та релігійна свобода.

Інший велетень Церкви Папа Лев XIII у своїй енцикліці «Immorate Dei» дає дуже чітку відповідь на наше запитання: «Піклування про рід людський Бог доручив двом владам: церковній та світській. Одну зробив відповідальною за духовні справи, іншу – за земні. Кожна влада є в своїй царині найвищою. І кожна влада має свої чіткі межі».

Отож, маємо дуже чіткі визначення, а й відмінності, що держава і Церква відрізняються одна від одної: своїм походженням, метою і структурою. Церква і держава є автономними кожна у своїй сфері. Церква не підпорядкована державі, і держава не підпорядкована Церкві. Вони існують паралельно. Але, незважаючи на різницю їхніх сфер впливу, завдань і повноважень, вони багато в чому перетинаються. Держава і Церква мають справу з тією самою людиною. Не забуваймо, що між ними виникає напруженість через те, що Церква покликана бути хранителькою моральних засад суспільства і держави. Церква не є служницею і не є володаркою. Церква – це честь, розум і сумління держави. І коли Церква починає говорити про моральні засади – між нею і державою може виникати напруження. Ігор Гарін у книзі «Что такое этика, культура, религия» каже: «Тщательно скрываемая тайна, тайна, которую не всегда осознают даже ее могущественные хранители, состоит в том, что нравственность чаще всего находится в непримиримом антагонизме с общественными установлениями: властью, государством, законами, государственными стражами».

Одним словом, Церква має велике і в той же час неповторне покликання – допомогти державі не розпастися, а виконати дане їй Богом призначення.

СПРОБА РОЗДІЛИТИ ЦЕРКВУ,
або кому вигідно нас з вами посварити

Вікторія ВДОВІН,
свідок подій 10-11 жовтня 2009 р.

Стосовно останніх подій в церкві Успення Пресвятої Богородиці в с. Пробіжна Чортківського р-ну Тернопільської обл. 10-11 жовтня 2009 року, я, як свідок тих подій, стверджую, що відбулася спроба розділити Церкву, заколот – з метою посварити людей. Чому так сталось?

Основний закон сатани є: «Розділяй і владарюй», а Святе Письмо говорить нам: «Жодне царство, поділене саме у собі, не встоїть». Господь Бог бажає, щоб люди мали між собою єдність і любов. «З того пізнаю Я, що ви учні Мої, коли будете мати любов між собою», – сказав Ісус Христос. Хто ж тут виконує заповідь Христа про любов і єдність, а хто зневажає, виконуючи бажання лукавого про розкол і розбрат?

Я виросла в Пробіжній і, скільки себе пам'ятаю, тут завжди було тихо і спокійно – єдина Вселенська Церква: мирні, дружні стосунки між парафіянами римо-католицького костелу і нашої греко-католицької церкви. В нашій парафії ніколи не було суперечок і розбрату. Навіть люди з сусідніх сіл, де були конфлікти між католиками і православними, по-доброму заздрили нам, що в Пробіжній є спокій. Хто ж вніс неспокій і розбрат в наше мирне село? Хто посварив лю-

дей між собою і хто є проти єдності Вселенської Церкви? Існує багато запитань, на які треба дати відповідь.

На початку свого прибуття в село пресвяті і преподобні сестри-монахині просто виконували свій монаший обов'язок катехизували дітей і молодь, надавали реколекції парафіянам, а потім... повстали проти пароха церкви – о. Зеновія Пасічника, і вже цілий рік, як отець і наша церква втратили свій звичний спокій. Чому пресвяті сестри відмовились визнавати наставництво отця і верховенство всіх духовних церковних провідників, виступаючи проти Глави Церкви – кардинала Любомира Гузара?

Тут треба сказати єдину річ: навіть якщо Глава Церкви, просто як людина, висловив у книжці «Бесіди з Блаженнішим. Роздуми до постконфесійного християнства» незрозумілу чи нелогічну думку або слово, то це ще не привід для того, щоб робити розкол у Церкві.

Отець Зеновій, як люблячий батько, прийняв монахинь на парафію чотири роки тому: помагав їм всім, чим міг, а головне – на прохання сестер надав їм дозвіл приватизувати монастир. Більше того, «втершись у довір'я» до о. Зеновія (за намовою наставників сестер – самозваних єпископів), монахині одержали дарчий договір на право володіння монастирем, знову ж таки, на «їхнє ім'я». Пресвяті сестри постійно ходили до церкви на богослужіння, приймаючи свв. Тайни, і отець їм ні в чому не відмовляв, постійно ставив сестер у приклад для наслідування парафіянам, бажаючи їм міцного здоров'я, часто просив церковний хор співати сестрам многая і благая літа... А щиро вдячні за все сестри-монахині спочатку «втерлись у довір'я» до людей і пароха, а потім о. Зеновію і нашим гостинним, добрим людям «подякували» листівками (розкиданими по всіх подвір'ях) з прокляттями на всіх парафіян, що ходять до церкви, за те, що їм люди їсти носили, а на пароха за те, що дав їм дах над головою, «пригрів за пазухою». А також їхні спільники в розкиданих по селу листівках недвозначно намовляли людей позбутись о. Зеновія, щоб самим окупувати наше мирне с. Пробіжна.

А о. Зеновій щиро вірив у навернення сестер, постійно відтерміновуючи його, але так і не дочекавшись щирого каяття сестер, парох був змушений відмовити їм в уділенні свв. Тайн. Так пресвяті сестри почали відвідувати парафіяльний римо-католицький костел у нашому селі, проте і там його парох за деякий час відмовився уділяти монахиням свв. Тайни, мотивуючи це нерозкаяністю і непокорою сестер, бо суть монашества – це покора, і коли її немає, то не існує і правдивого монашества.

Тоді преподобні сестри, вважаючи, що вже здобули більше довір'я парафіян, аніж сам парох о. Зеновій, покликали на допомогу своїх самозваних священиків-єпископів, щоб ті самозванці уділили їм свв. Тайни та підготували парафіян до початку перехоплення церковної влади (церковного розколу). Та їхні листівки з прокляттями для всієї УГКЦ і прибуття незваних «чужоземних гостей» (їхніх не визнаних Вселенською Церквою єпископів) були для них фатальною помилкою, бо практично всі мудрі парафіяни підтримали законного пароха о. Зеновія Пасічника, прийшовши 11 жовтня на богослужіння до рідного храму і таким чином висловивши свій протест «проти незваних гостей». Тому перша відправа чужоземних т. зв. священиків 11 жовтня 2009 року стала доказом їхньої поразки і невизнання – ніхто з парафіян не пішов до них на відправу. Тільки три-чотири старші особи з цілого села, що, мабуть, втратили з віком здоровий глузд, завітали до них.

Коли громада парафіян стояла біля церкви на дорозі, намагаючись мирним способом не пустити непрошених гостей з с. Підгірці до монастиря на відправу, мужньо оберігаючи рідну Церкву, до гурту підійшла старша жінка і сказала: «Дитино, мені вже 80 років, а я ще такого за весь свій вік не бачила. Я пам'ятаю тих монахинь, що були тут, в селі, ще до війни – вони були скромні і покірні, а ці якісь не такі...».

Мимоволі виникають запитання: чому до нас прибули ці не визнані Вселенською Церквою отці і їхні сестри? Чому парафіяни с. Пробіжна змушені приймати і терпіти на своїй рідній з діда-прадіда землі незареєстровану громаду осіб, що називає себе «правовірною УГКЦ», адже держава відмовила їм у реєстрації згромадження? Чому, здобувши неправдою довір'я людей, громадяни іншої держави (керівники «правовірної церкви»), а саме: Самуїл Обергаузер, Методій Шпіржік, Ілля Догнал, Маркіян Гітюк (єдиний з т. зв. єпископів –

українець), – хочуть нас навчити, як вірити в Бога і як молитись? Чи ми не є християнами з давньою традицією, щоб особи з іноземними прізвищами, говорячи з акцентом, приїжджали нас, віруючих християн, повчати? Ми мусимо захистити свою віру і Церкву.

Стосовно походження цього згромадження, слід сказати, що воно виникло в Чехословаччині, де сестри одержали монаші облечини з рук вищезгаданих самоназваних єпископів (тому сестри відмовились коритись о. Зеновію, бо присягали покору цим іншим особам). Отже, не можуть монахині і отці визнати помилковість своїх суджень, щоб не втратити довіру людей. Згодом за бунт і колотнечу ці особи були вигнані з Церкви і з держави. Тоді «правовірні» отці і сестри втекли до Польщі, та за заколот народу їх також вигнали з її території .Так це угрупування з'явилось в Україні, де було з милосердя прийняте до василіянського монастиря в с. Підгірці Львівської обл. Та знову збунтувавши народ, новоутворені «правовірні» християни захопили парафіяльний костел і утворили свою т. зв. «правовірну УГКЦ». З цього часу «правовірні» ширять єресь і бунтують людей в Україні: роздають і підкидають листівки по церквах і на прощах з прокляттями на цілу Вселенську Церкву, з погрозами Папі Римському Венедикту XVI, тисячам єпископів, священиків-монахів, які, відрікшись світу і мирських насолод, присвятили своє життя Богові. Навіть в інтернеті пишуть прокляття на всіх священнослужителів. За ці їхні дії Церква наклала на них екскомуніку – кару вигнання з Церкви, що потвердив Папа Венедикт XVI.

У Євангелії сказано: «Благословляйте тих, що ненавидять вас, благословляйте, а не проклинайте», а в Старому Завіті: «Незаслужене прокляття не здійсниться», або як в народі кажуть: «Бог мудрий – немудрих не слухає». Тому не треба боятись незаслужених проклять «святих» отців і сестер, бо вони своїми діями ділять Містичне Тіло Христа – Церкву Христову, а тому вже якраз заслужене прокляття повернеться на них самих. Сама суть християнства – це любов і милосердя, і справжні святі – не проклинають, а благословляють. А ті, що виконують волю сатани (проклинаючи невинних людей села за те, що ходять в церкву), є його вірними слугами.

Отже, нехай кожен мудрий житель с. Пробіжна зробить свої мудрі висновки. І як ми співаємо у церкві: «В єдності сила народу. Боже, нам єдність подай», просячи в Бога єдності, будемо молитись за навернення т. зв. отців і сестер. І від кожного з нас залежить – чи збережемо ми єдність Церкви, чи втратимо. А християнське милосердя і любов мають міцно закоренитись у наших серцях, бо від цього залежить наш з вами спокій і благополуччя.

НАЗВАНО ІМЕНЕМ о. ЙОСАФАТА ВОРОТНЯКА, ЧСВВ

Тарас ЛЕХМАН,
журналіст, м. Червоноград

Уже другий рік учні катехитичної школи при церкві св. Йосафата м. Червонограда займаються у новозбудованому, добротно обладнаному приміщенні. Тут навчається дві сотні учнів різних вікових груп. Хоча заняття з дітьми проводились з часу заснування парафії (а це – понад десять років тому), однак, для проведення уроків доводилось винаймати класи у місцевих школах № 8 та № 9.

Рішенням священнослужителів і парафіян цій катехитичній школі нещодавно присвоєно звання о. Йосафата Воротняка. Його добре пам'ятають червоноградці, коли він служив настоятелем Кристинопільського монастиря отців Василіян, регулярно проводив духовні вечори, реколекції, а, головне, багато займався з дітьми, сіючи в їхніх душах зерна християнської науки, любові й доброти. Навіть перебуваючи у Львові чи деінде, о. Йосафат часто навідувався з духовними місіями у Червоноград.

РІЧНИЦЯ ВІДХОДУ ДО ВІЧНОСТІ ЄПИСКОПА СОФРОНА ДМИТЕРКА, ЧСВВ

о. Юрій ТРУХАН,
секретар єпископа Івано-Франківського УГКЦ

5 листопада 2009 року Єпископ Івано-Франківський УГКЦ Володимир Війтишин, Єпископ – емерит Івано-Франківської єпархії Софрон Мудрий, ЧСВВ очолили заупокійну Літургію в Івано-Франківському катедральному соборі Святого Воскресіння ГНІХ за Єпископом Софроном Дмитерком, ЧСВВ в співслужінні духовенства Івано-Франківської єпархії УГКЦ та інших єпархій УГКЦ.

5 листопада 2008 року о 05:15 год. на 92-му році життя перестало битися серце Преосвященного Владики Софрона Дмитерка, ЧСВВ – Єпископа-емерита Івано-Франківської єпархії УГКЦ. Ця сумна звістка огорнула не тільки Івано-Франківську єпархію, але й всю Церкву. Перегортаючи сторінки життя Владики, просяться слова – це справжній світоч, ревний душпастир повіреного йому стада, яке провадив до Царства Божого, незважаючи на всякі труднощі в той нелегкий час підпілля Церкви.

Власне такі думки і характеристики духовного життя Єпископа Софрона Дмитерка, ЧСВВ висловив Владика Софрон Мудрий, ЧСВВ в своїй проповіді в час Літургії.

Багато священиків, яких висвятив Владика Дмитерко (серед них багато отців Чину Святого Василія Великого), сестри Служебниці, які постійно доглядали Владику, миряни, яких Владика провадив через терня радянського атеїзму і навіть теперішня молодь, яка була на Літургії уважно вслуховувалася в слова проповіді. Хтось пригадував, як ще зовсім недавно Владика був з нами, а хтось слухавши, «бачив», яким повинен бути кожний християнин…

Після Літургії була відслужена панахида в

■ Владика Софрон Дмитерко,ЧСВВ.

криптi під катедральним собором, де похований Владика Дмитерко і промовлена молитва «Отче Наш...» за світлий упокій Владики. Всім присутнім були роздані пам'ятні світлини з молитвою з подвижницького життя Єпископа Софрона Дмитерка, ЧСВВ

СПОГАДИ ПРО БРАТА ДІОНІСІЯ МАСЬОВИЧА, ЧСВВ

бр. Онуфрій КНЯЗЕВИЧ, ЧСВВ

Щороку до нашого монастиря приходять молоді хлопці, які хочуть служити Богові і все своє життя посвятити Христові.

Ми, монахи, завжди радіємо і Богові дякуємо, що молоде покоління Бог кличе до Свого виноградника на службу. Так було і того дня, 11 листопада 2004 року, коли вперше переступив поріг нашого монастиря молодий юнак Юрій Масьович, який народився 11 квітня 1986 року в с. Ясениця Турківського р-ну Львівської обл. Виховувався у християнській родині. Змалку любив церкву, яку прибирав, також співав у церковному хорі.

У монашій спільноті прижився дуже швидко. Він мав спокійну вдачу, тому брати до нього горнулися.

З перших днів виявив себе врівноваженим, побожним, тому невдовзі о. маґістр Пахомій Сидор, ЧСВВ доручив йому служіння у захристії храму. Цей обов'язок Юрій виконував старанно, в святилищі й захристії підтримував чистоту і порядок.

Юрій, хоча завжди був веселий і усміхнений, в глибині своєї душі переживав якусь тривогу і очікував, що має щось статися. І це сталося дуже швидко, на четвертому місяці його перебування у монастирі. Як виявилося пізніше, перед тим, як він мав піти до монастиря, приснився йому сон і цей сон він відкрив своєму парохові, який сказав, що сон не є добрий. Все ж таки Юрій, не вагаючись, поїхав до Крехова, рідним свого сну не виявляв, щоб не переживали.

Що сталося невдовзі? На перший погляд здавалося, що нічого страшного. Юрій вдарився в ліве коліно, а пізніше ще раз в те саме місце. Спочатку думав – поболить і все пройде. Але його боліло чимраз сильніше. Коліно набрало більшої пухлини. Юрій був спокійний і тим не переймався. Тому о. маґістр насилу повіз його до лікарні. У Львові лікарі оглядали коліно і нічого загрозливого на перший погляд не бачили, відправили додому, приписавши ліки.

Брат Діонісій Масьович, ЧСВВ біля Крехівського монастиря.

А одного весняного дня о. Пахомій відвіз Юрія на обстеження у воєнний госпіталь, що у Винниках. В цій лікарні було йому поставлено діагноз «остеосаркома».

У ці хвилини Юрія підтримувала його рідна сестра Оля та братія з монастиря. Сестра перед братом не приховала його тяжкої недуги. Тим часом хвороба прогресувала чимраз сильніше. Братія у монастирі молилася за його оздоровлення.

Були різні версії лікування. Одні казали, що треба ампутувати, а інші, що можна ще врятувати ногу. Отож, вибрали спосіб лікування – хіміотерапію, а пізніше – вставлення колінного суглоба. Юрія перевели до т. зв. чорнобильської лікарні. Після першої хіміотерапії йому стало краще, припинились болі і трішки зійшла пухлина з коліна. Коли ми його відвідували, то можна було побачити його велику надію, що все буде добре. Він був спокійний, мабуть, тому, що довірив себе Богові. На обличчі можна

було побачити усмішку, також не важко було помітити, що він багато терпить. Це була весна 2005 року. Через два місяці його привезли до монастиря. Це для нього була велика радість. З майже лисою головою, з милицями, бо ногою не торкався землі, він приходив до церкви на молитву. Через тиждень знову поїхав до лікарні на хіміотерапію, яку переносив нелегко. 3-4 дні безперервно йому ставили крапельниці, внаслідок чого піднімалась температура, його нудило, текла кров з носа, яку часом важко було зупинити. Пропадав зовсім апетит, тому дуже похудав, вилазило волосся…

7 липня 2005 р. у монастирській каплиці Юрій мав облечини і отримав нове ім'я – Діонісій.

8 вересня йому зробили важку операцію – вставили металевий колінний суглоб. Операція тривала вісім годин. Ми всі переживали за нього і молилися. Після операції постійно біля бр. Діонісія сидів співбрат Северіян Гуменюк та інші брати. Його стан був важкий, йому знову робили хіміотерапію. Брат отримав три хіміотерапії до операції і три – після операції.

У листопаді 2005 року закінчився курс лікування.

Брат Діонісій дуже радів, що вже буде постійно у монастирі. Крок за кроком він набирав сили. З 2006 року він легко міг наступати на ногу з паличкою, а згодом і без неї.

Він радо помагав братії на кухні, в захристії, писав за комп'ютером, в палітурному цеху, незважаючи на те, що цей цех знаходився на третьому поверсі. Отже, молився і ревно працював. Дуже любив співати. Він дуже любив хор, який співав на Службі Божій, на якій також постійно співав Апостола. Через кожних три місяці їздив до лікарні здавати аналізи. Все було добре.

28 серпня 2006 року бр. Діонісій склав Богові свої перші обіти. У вересні його призначили на подальше служіння до монастиря, що у Червонограді. Там брат ревно працював, так що настоятель о. Мартин Хабурський, ЧСВВ нагадував йому за відпочинок, на що він казав, що і те, і те треба зробити, що немає часу на відпочинок. У цьому монастирі брата за короткий час полюбили. Мабуть, за те, що був веселий, працьовитий і послушний.

Навесні 2007 року під коліном знову з'явилася пухлина. Знову лікарня, хіміотерапія, операція.

Братові Діонісію нелегко було змиритися з цим лікуванням. Одного разу, коли о. Григорій Анастасин, ЧСВВ приїхав до Крехова, бо на той час і надалі брат був у Крехівському монастирі, щоб його завезти до лікарні на хіміотерапію, то його шукали півгодини, ніхто не знав, де він подівся. А він молився в церкві перед чудотворною іконою Божої Матері. З церкви повернувся веселий і потішений.

У липні бр. Діонісію зробили знову операцію, на цей раз ампутували високо ногу. В зв'язку з тим, що в нього на руках вени «поховалися», то йому після операції крапали ліки через центральну вену, пришивши катетер до грудної клітки. Після лікування з кожним днем брат набирався сили. Рана добре зажила. І вже в лютому йому зробили протез. Здавалося, хвороба щезла. Тим більше, що після операції крапали йому дуже сильні ліки, щоб вбити ракові клітини.

Та навесні при обстеженні виявилося, що хвороба прогресує далі. На двох легенях виявили декілька пухлин. Важко з цим було миритися. Братові Діонісію ніхто про це нічого не говорив, хоча здогадувався. Йому давали пити різні природні краплі, які вбивають ракові клітини. Але, мабуть, було вже запізно, хвороба прогресувала. Лікарі опустили руки, бо були вже безсилі боротися з цією недугою. Виписали йому ліки і чаї від кашлю. Коли пив ліки, ставало краще, переставав пити, знову мав сильний кашель, який тривав до півгодини, а часом і більше. Про це нікому не говорив, хіба що лікарю.

В середині вересня хвороба поклала брата до ліжка. Він вже не мав сили ходити до церкви на богослужіння, тому молився в келії, або хтось з братів читав, а він слухав.

Відчував біль в спині, хребті, грудях та серці. Важко було дихати, бракувало повітря. Коли розтирали, робили масажі, йому ставало трохи краще. Найгірше було вночі – щоб заснути, треба було так вкластися, щоб біль не відчувати. Щоб зменшити біль і трохи поспати, вживав раз на день трамадол.

Брат Діонісій ніколи не скаржився, не нарікав на свою недугу, все приймав з Божих рук, мовчки і терпеливо. З кожним днем його стан здоров'я погіршувався, недуга чимраз приносила все нові болі. Два тижні перед смертю не міг лягти, постійно сидів, спершись об спинку крісла. Він сказав, що навесні приснився йому сон, з якого зрозумів що йому треба готуватися…

Без хвилювання сказав, у які речі його одягнути. Він був свідомий своєї смерті. Прийняв від Бога хрест терпіння і ніс мовчки й відважно до самої смерті. Останні дні була мама біля нього, йому часом було легше, тоді він себе і маму потішав: «Може, я ще вийду з цієї хвороби». Але Божі плани були інші. Знову приходили болі, довший час не міг спати. Щоб трохи міг відпочити і зменшити болі та напруження, йому останні дні кололи сильніші наркотичні препарати, після яких трохи спав, спершись об спинку крісла. У вечір, 2 листопада 2008 року, закінчилась його терниста земна мандрівка. Поховали бр. Діонісія 4 листопада на Крехівському цвинтарі, на горі Побійній.

МАРІОЛОГІЯ

НЕВИННІСТЬ – ВІДПОВІДЬ МАРІЇ НА ПРИЯЗНЬ ГОСПОДА

о. Прокопій ЛОТОЦЬКИЙ, ЧСВВ

На Божу обітницю близькості, присутності і дружби з Господом, виражену у словах «Господь з тобою», Марія відповіла рішенням жити в невинності. Невинність Марії підкреслюють обидва євангельські оповідання про дитинство Ісуса: від Матея і від Луки, котрі, проте, ґрунтуються на різних, незалежних один від одного переказах. «Народження Ісуса Христа відбулося так: Марія, Його мати, була заручена з Йосифом; але, перед тим, як вони зійшлися, виявилося, що вона була вагітна від Святого Духа. А сталося все це, щоб здійснилось Господнє слово, сказане пророком: «Ось діва матиме в утробі й породить Сина, і дадуть Йому ім'я Еммануїл, що значить: З нами Бог» (Мт 1,18.22-23). У непорочному зачатті Марії і народженні Месії Матей бачить сповнення Писань. Згідно зі свідченням Луки: «Шостого місяця ангел Гавриїл був посланий Богом у місто в Галилеї, якому ім'я Назарет, до діви, зарученої чоловікові, на ім'я Йосиф, з Давидового дому; ім'я ж діви було Марія» (Лк 1,26-27). Яке богословське і етичне значення містить в собі невинність Марії? Щоб відповісти на це питання, необхідно придивитися до середовища, з якого походила Марія.

Невинність у Старому Завіті

У старозавітній етиці високо цінувалася невинність до шлюбу, що мала правовий характер і звичайно була необхідною умовою заміжжя

(Втор 22,14). Перелюбство зарученої дівчини каралося каменуванням (Втор 22,23-24); спокушання незарученої дівчини каралося стягуванням грошового штрафу на користь батька дівчини, винуватець повинен був одружитися на зганьбленій (Втор 22,28-29). Первосвященики і навіть прості священики могли одружуватися тільки на дівиці (Лев 22,13-14). У суспільному житті до дівиць ставилися з повагою (Бут 24,16; 34,7.31; Судді 18,24), у них було право навіть знаходитися на почесному місці під час здійснення богослужінь (2 Цар 13,18; Єр 2,32). Втрата невинності вважалася життєвою трагедією і була рівнозначна втраті честі (2 Цар 13,2-18; Плач Єр 5,11; Сир 7,24; 9-11); вона ускладнювала або навіть унеможливлювала укладення подружжя (Вих 22,15; Втор 22,14-19). Основною метою цих розпоряджень була турбота про збереження чистоти, якої вимагав Закон.

Невинність же, як постійний спосіб життя, вибраний з релігійних чи соціальних міркувань, не була відома в старозавітньому етичному вченні. Залишитися дівою вважалося нещастям; довічну невинність, так само як і безплідність, сприймали як приниження і ганьбу (Бут 30,23; 1 Цар 1,1; Іс 4,1). Родичка Марії – Єлизавета, зачавши у старості Івана Хрестителя, говорила з радістю: «Так учинив мені Господь у ці дні, коли зглянувся, щоб зняти мою ганьбу між людьми» (Лк 1,25). Смерть до заміжжя в невинності вважалася життєвою невдачею. Дочка Єфти, приречена на смерть в дівицтві, два місяці оплакувала разом з подругами своє дівування (Судді 11,37 сл). Про те, наскільки ізраїльські жінки цінували заміжжя, можна судити по періодах воєн, під час яких гинуло багато чоловіків. Тоді була порушена гендерна рівновага. У такі часи ізраїльські жінки вважали, що краще жити в багатоженстві, відмовившись від прав єдиної дружини, ніж взагалі залишитися без чоловіка (Іс 4,1), бо ідеалом і бажанням кожної ізраїльтянки було плідне подружжя, а не невинність. Потомство вважалося даром, нагородою і благословенням (Пс 127,3). На думку Івана Павла II, ці погляди були пов'язані зі сподіванням Ізраїля, а особливо ізраїльської жінки, на пришестя Христа, Який повинен був бути «сім'ям Нареченої» (MULIERIS DIGNITATEM 20).

З цього світу походила і в такому світі жила Матір Ісуса, що шанувала у своєму житті Закон Господа (Лк 2,22-39). На цей факт необхідно зважати, пояснюючи невинність Марії. На цьому фоні можна побачити її велич і висоту духу.

Спасительний вимір невинності Марії

Щоб побачити спасительне значення дівства Марії, потрібно уважно досліджувати тексти Писання. Обидва євангелисти – Матей і Лука – виразно говорять, що зачаття і народження Сина Божого відбулося без участі чоловіка – від Духа Святого. Початок земного життя Христа Матей зображає на зразок початку створення. Він двічі в першому розділі вживає іменник genesis: а) родовід (книга походження – genesis) Ісуса Христа (Мт 1,1) і б) Різдво (genesis) Ісуса Христа сталося так... (Мт 1,18). Це явне посилання на Книгу Буття – Genesis. Тим самим біблійний автор хоче сказати, що зі зачаттям і народженням Ісуса наступає новий початок, нове творіння, провіщене пророками (Мт 1,23). Під час першого творіння Святий Дух носився над водами, даючи життя (Бут 1,1-2), під час нового творіння також діє Святий Дух, розпочинаючи месіансько-есхатологічну еру (Мт 1,18.20). Народжений від Святого Духа буде найменований Ісусом, що значить – Спаситель. «Бо Він врятує людей Своїх від гріхів їх» (Мт 1,21). Таким чином, це початок повноти спасіння, провіщеного пророками (Мт 1,23). Початок нового творіння, тобто месіансько-есхатологічного часу, початок повноти спасіння в Ісусі Христі має свій початок тільки у Бозі, Який діє через Святого Духа.

Схожа богословська перспектива вимальовується і у Луки. Зачаття у Благовіщенні і Різдво Ісуса – це дія Святого Духа (Лк 1,35). На звістку Ангела, що Марія стане Матір'ю Сина Всевишнього, Діва відповідає запитанням: «Як буде це, коли я мужа не знаю?» (Лк 1,34). Благовіщення Ангела тепер зрозуміле: Марія була вибрана Богом стати Матір'ю Месії, Сина Божого. Марія не ухиляється від свого покликання, не відговорюється своєю негідністю, але приймає його і радіє йому. Єдино вона визнає деяку формальну трудність: «Як буде це, коли я діва?». Як поєднати материнство, що звіщає Ангел, з її дівуванням? «Я мужа не знаю» означає: «Я – діва». Відповідаючи на це питання, Ангел Господній підкреслює творче втручання Бога: «Дух Святий зійде на тебе» (Лк 1,35). Вся увага

«Господь з тобою».

вісника зараз зосереджена лише і винятково на дії Бога, Який віднесеться з повагою до її невинності. Вона зачне і народить Сина, але це зачаття і народження будуть невинними. Син Всевишнього, Ісус (тобто Спаситель) прийде в світ завдяки дії Бога, а не лише людини.

На підставі цих текстів можна певним чином зрозуміти основне значення невинності Марії у світлі історії спасіння. Ісус Христос, як початок нового творіння і повноти порятунку, – є виключно безвідплатним даром Бога. Як перший Адам мав свій початок в Бозі, так і новий Адам прийшов у світ завдяки дії самого Бога. Цю істину виразив Лука, ведучи родовід Ісуса від Адама, якого називає сином Божим (3,38). Перший син Божий – Адам – був створений Богом і оживлений Його диханням, новий Син Божий – Ісус – прийшов у світ завдяки Богу і дії Його Духа (Лк 1,35). Таким чином, на початку нового творіння і повноти спасіння являється не всемогутній і бундючний людський «ерос», але Божественне «аґапе»; це не є пристрасне бажання людини, що гордиться своєю силою, але таємнича дія Святого Духа. Як вірно зазначив німецький богослов Карл Барт, у будь-якому природному народженні на першому плані завжди присутній чоловік, зодягнений у свою силу і сильний у своєму бажанні, що гордиться своєю здібністю до розмноження, – автономна і незалежна людина. Такий природний процес розмноження не може бути адекватним символом таємниці, яку він повинен знаменувати, тобто таємниці об'явлення і народження Бога. Бог, здійснюючи Свої спасительні задуми, вибрав інший шлях, який пророк Ісая визначив так: «Думки бо Мої – не ваші думки, і дороги ваші – не Мої дороги» (Іс 55,8). При здійсненні Свого задуму спасіння Бог вибрав шлях убогості, упокорення, немочі – засоби надзвичайно скромні. «Але Бог вибрав немудре світу, щоб засоромити мудрих, і безсильне світу Бог вибрав, щоб засоромити сильних, – і незначне світу та погорджене Бог вибрав, і те, чого не було, щоб знівечити те, що було, щоб жодне тіло не величалося перед Богом» (1 Кор 1,27-29). Бог йде Своїм шляхом; по-своєму здійснює Свої задуми. Так здійснював Божий задум спасіння Ісус Христос: Він відмовився від сили і влади (Мт 4,6-11; Лк 11,29), відкинув потужність грошей, вибравши нікчемні засоби для здійснення спасіння. Цей спосіб втілення Божих задумів особливо виявляється в зачатті і народженні Месії. У т. зв. епоху «патріархального устрою сім'ї» – переваги чоловіків – Бог обирає діву, що знаходилася в тіні, щоб вона стала Матір'ю Його Сина. Бог йде по Своєму шляху: Він сам поклав початок історії спасіння; Він же скеровує її до есхатологічного завершення. Невинне зачаття досконале, згідно зі способом дії Бога, у плані спасіння.

Підтвердження саме такого способу дії Бога ми знаходимо в Старому Завіті. Символ невинного народження стає цілком зрозумілим у світлі біблійної традиції Старого Завіту, що згадує про багатьох безплідних жінок: вони стали матерями, зачали і народили синів, дякуючи особливому втручанню Бога. Саме таким чином Сара народила Ісаака (Бут 16,2), Рахиль – Йосифа (Бут 29,31), Анна – Самуїла (1 Цар 1,5). Самсон теж народився від безплідної матері (Суд 13,3). На стику двох Завітів безплідна Єлизавета народила Івана (Лк 1,7). Ангел, закінчуючи послання, дає Марії знамення (Лк 1,36-37): безплідна Єлизавета зачала в старості сина. Так, дивом народжені діти зіграли величезну роль в історії спасіння Ізраїля. Бог, наділивши всіх цих безплідних жінок материнством, вчить, що здійснення обітниць і виконання Закону не відбувається природним шляхом, тобто шляхом людської плідності. Виконання обітниць спасіння винятково Його справа; Бог безкорисливо Своєю

силою здійснює Свої плани. Єлизавета, остання з таких жінок Ізраїля, була дана Марії – першій християнській Діві – як знамення. Марія, хоч і не знала мужа, все ж таки стала Матір'ю Христа – Спасителя людей. Таємниця материнства безплідної жінки знайшла в Марії своє здійснення. Вона була і Дівою, і Матір'ю. Народжений від неї Син врятував людей від гріхів. У цьому контексті видно, що непорочне зачаття Ісуса – це не просто окремий епізод історії спасіння. Можна сказати, що це надзвичайний спосіб дії Бога в історії спасіння, отож, непорочне зачаття глибоко вкорінене в планах Божих.

Екзистенціально-етичний вимір невинності Марії

Як Марія розуміла і переживала свою невинність? Щоб хоч щось сказати про це, необхідно вникнути у значення запитання Марії: «Як буде це, коли я мужа не знаю?» (Лк 1,35). Про цей один вірш написано багато праць і запропоновано безліч тлумачень. Святий Августин і деякі Отці Церкви вбачали в питанні Марії обітницю невинності. На їх думку, її відповідь можна перефразовувати таким чином: «Я мужа не знаю і не хочу знати, бо я обіцяла Богу чистоту». Августин прямо говорить: «Вона точно не сказала б так, якщо раніше не обіцяла б Богу невинності». Він підкреслює досконалу свободу Марії, коли вона давала цю обітницю. Сучасна католицька екзеґеза трохи інакше пояснює це питання Марії. Її обітниця чистоти вважається анахронізмом, який виник через те, що деякі Отці хотіли побачити в Марії особливий приклад для дів у Церкві. Вона дійсно служить таким прикладом, але не в тому значенні, що вона дала обітницю, яка не була відома в її оточенні. Це було свобідне рішення, в якому Марія хотіла виразити всю свою особу. Діва Марія прийняла його в таємниці своїх відносин з Богом, за дією Його благодаті. Слова Марії «Я мужа не знаю» не означають наміру, але констатують факт; це просто означає: «Я діва». Ці слова швидше виражають стан її духа, її екзистенціальну ситуацію, її бажання залишитися дівою (так вважав німецький філософ і богослов Р. Ґвардіні).

Глибше проникнення в контекст Благовіщення (Лк 1,28-38) дозволяє наблизитися до цього таємничого рішення Марії. Вірш 34-й у деякому розумінні – паралель 28-му; в обох віршах описується справжнє положення Марії: у 28-му – в очах Ангела, а значить і самого Бога, а в 34-му – в очах Марії, тобто з суб'єктивної точки зору. У 34-му вірші мовиться про те, що Марія є дівою саме тому, що вона – «благодатна» і живе у присутності Господа («Господь з тобою»). Тому її бажання залишитися дівою – це внутрішня настанова, в якій вона розуміла благодатне покликання бути з Господом. Марія, сповнившись благодаттю, була готова на те, щоб жити тільки для Господа. Саме це і є, згідно з апостолом Павлом, відмінна риса дівицтва. Неодружена особа піклується «про Боже, як догодити Господеві» (1 Кор 7,32), благочинно і невпинно служить Господеві. Тому Марія, хоч і мала чоловіка, проте була як та, котра не має. На благодать Божої присутності (Лк 1,28) вона відповіла «служінням Господеві» (1 Кор 7,35). Це і є якнайглибше значення її невинності, як і взагалі християнської невинності. Папа Іван Павло II повчає, що християнську невинність неможливо зрозуміти, не «згадуючи про любов у подружжі» (MULIERIS DIGNITATEM 20).

Таке трактування питання Марії підтверджує і подальший текст. Відразу після Благовіщення вона з поспіхом пішла, щоб радісно прославляти Господа і служити потребуючим (Лк 1,39-56). Життя в дівстві не відриває нас від людських справ і проблем чи від сім'ї. Дівство Марії було не тільки способом служіння Господеві і приязнь з Ним, але також і формою любові до людини. Невинність Марії породжувала любов.

Християнське дівство

Сучасне католицьке богослов'я, що надхнене прикладом Марії, підкреслює, що християнське дівство – це відповідь на любов і становить суть любові. Вибраним людям Бог пропонує Своє особливе благовоління у всьому їхньому житті. Цей дар містить обітницю дружби, обітницю особливої Божої присутності, яка буде їх провадити, утверджувати і підтримувати. Ця близькість або дружба передбачає досвід такого з'єднання з Богом, що він виключає можливість співжиття з людиною в таїнстві подружжя. Ще сильніше роль любові в дівуванні підкреслює німецький богослов К. Ранер: «Отже, остаточне значення і цінність дівства повинні бути визначені через любов». «У дівстві, якщо його саме так розуміти, то відчувається так званий радикалізм Євангелія: залиши все і слідуй за Христом... (пор. Мт 19,27).

Дівство відображає таємницю любові Христової.

Його не можна порівнювати просто з безшлюбністю у значенні неукладання шлюбу, оскільки дівування не обмежується тільки словом «ні», але включає і глибоке «так» у шлюбному значенні: віддача себе в любові повністю і неподільно» (MULIERIS DIGNITATEM 20).

Саме по собі дівування, сама по собі безшлюбність і рішення утримуватися від статевого життя – ще не вершина моральної досконалості. Християнська невинність – це не прояв сексуального табу. Дівство не є чимось замкнутим в самому собі. Воно знаходить цінність лише тоді, коли робить можливим єднання людини з іншими людьми поза тілесними стосунками... Бажання повного з'єднання з іншою людиною по той бік плотських відносин свідчить про нескінченну любов... Треба пам'ятати, що дівство може бути знаменням цілковитої любові тільки за умови, що воно відображає таємницю любові Христової, яка нерозривно зв'язана з таємницею Його смерті і воскресіння. Межа смерті переживається в бідності і самоті, тісно пов'язаних з дівуванням. Так сприймала свою невинність Марія і тому негайно після свого рішення залишитися дівою вона з поспішністю пішла служити старшим людям і ще не народженій дитині (Лк 1,39) і величати Господа в пісні любові (Лк 1,46-55). Її дівування принесло плід любові. Тільки таке дівство дає блаженне життя. Таким було дівство Марії.

У результаті можна сказати, що дійсність дівства – це, перш за все, любов до Бога і до людини за прикладом любові Христової: тільки велика любов може стати дійсністю дівства; лише вона виправдовує рішення жити в невинності. На думку австрійського психоаналітика В. Франкла, любов дає значення людському існуванню. Християнській невинності теж додає значення тільки любов. Дівство без любові безглузде. Діву без любові можна порівняти зі сяючою глибою льоду, з прекрасними крижаними статуями, від яких віє холодом. Вони прекрасні, але в них немає тепла.

Християнське дівство без любові схоже на євангельську сіль, що стала непридатною, яку викидається геть на потоптання людям (Мт 5,13). Спадає на думку ще одне порівняння: діви без любові подібні глиняним світильникам без оливи, які не ведуть до зустрічі з Господом: «Не знаю вас» (Мт 25,12). Саме по собі дівування не врятує людини, необхідна ще й олива любові. Жінкамати «врятується через дітонародження» (1 Тим 2,15), діва ж – через любов. Найбільшою ганьбою для старозавітньої жінки була безплідність (Лк 1,25), найбільша ганьба для жінки в Новому Завіті – безплідність любові, нездатність до любові.

Як дуже необхідне тим, які вибрали шлях невинності, справжнє шанування Пресвятої Діви Марії.

«Жінка від початку покликана до того, щоб любити і бути люблено, у покликанні до дівства знаходить, перш за все, Христа Спасителя, Того, Котрий полюбив нас до кінця, віддав самого Себе, – і на цей Дар жінка відповідає тим, що приносить, як «безкорисливий дар», все своє життя. Таким чином, вона віддає себе Божественному Обручникові, і цей особистий дар веде до виключно духовного з'єднання: дією Святого Духа вона стає «одним духом» з Христом-Нареченим (1 Кор 6,17)» (MULIERIS DIGNITATEM 20).

Введення в храм Божий Марії

Марія ОЛЬХОВА

Яким і Анна все своє життя
Чекали довгожданої дитини,
І лиш на старість Бог послав дитя –
Цей Божий дар для їхньої родини.

Не було меж для радості батьків,
Вітання слала кожна їм людина,
Неначе хтось із Неба сповістив,
Що народилась вибрана дитина.

Марія Богом дана їм була,
За те, що ревно Господа благали.
Коли трьох років доня досягла,
У Божий храм батьки її віддали.

Коли вони вели Марію в храм,
То відчували смуток і тривогу.
Було нелегко, так здається нам,
Її віддати на служіння Богу.

Тривожний щем на душу налягав,
Бо цю єдину батьківську надію
Віддати Богові з них кожен обіцяв,
Настав цей час і вводять в храм Марію.

Ось донечку трирічну повели,
Старий Захарій ввів дитя до храму.
Малу Невісту Богу привели
І радість огорнула батька й маму.

Бо в цю хвилину Бог послав батькам
Якесь чудесне, дивне розуміння,
Що сам Господь їх жертви зажадав,
І в цьому було Боже провидіння.

А введення Марії в Божий храм –
Це жертва радісна батьків для Бога,
І радо залишають доню там,
Де почалась її свята дорога.

За Божим покликом сміливо йде,
Бо Божий голос кличе вже Марію,
Що сам Господь їх донечку веде,
Яким і Анна від душі радіють.

ДО ЦАРИЦІ МИРУ В МЕДЖУГОР'Є. Отець Славко Барбарич

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ

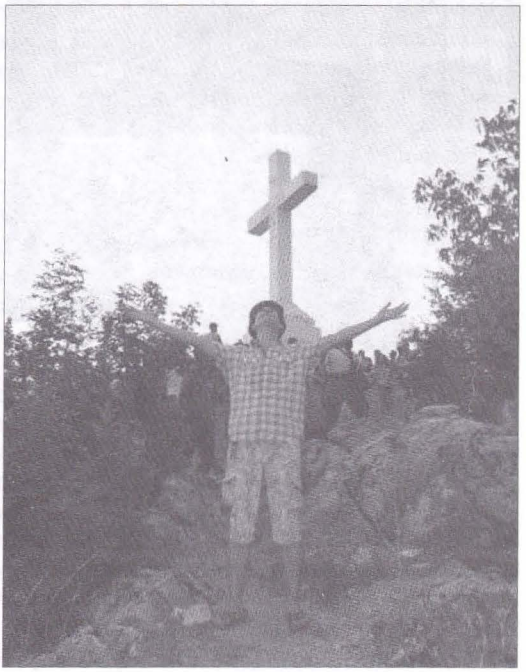

Продовження.
Початок у числах за жовтень і листопад 2009 р.

Хто приїжджає до Меджугор'я як паломник, завжди має можливість відвідати могилу великого подвижника віри о. Славка Барбарича, якого тут всі пам'ятають і шанують. За ревну душпастирську і місійну працю цього отця поважають далеко за межами Меджугор'я. Про нього пам'ятають усі ті, які приїжджають з різних країн світу на місце об'явлень Матері Божої у Меджугор'ї. Можливо, у декого виникне думка, що і в нас багато ревних священиків, а деякі за віру віддали своє життя і терпіли. На мою думку, о. Славко схожий на них.

о. Славко Барбаріч із дівчатами-візіонерками.

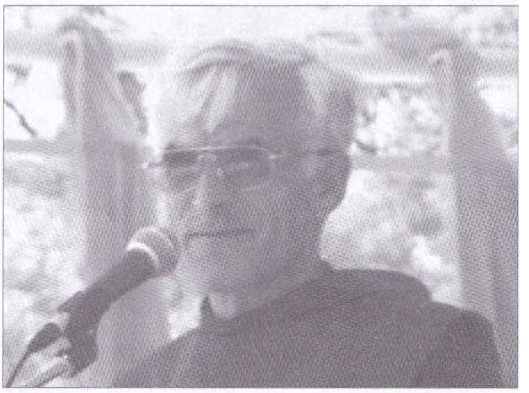

о. Славко Барбаріч – ревний проповідник в Меджугор'є.

Коли розказували про нього, то мені здавалось, що він є один з наших отців-ісповідників. Будучи за національністю хорватом, він любив свій народ, говорив своєю рідною мовою, молився за незалежність Хорватії та заодно міг побатьківськи говорити до кожного прочанина, хто б він не був. Любов, яка горіла в його серці до Христа, виявлялась саме у його відданості служити всім, які приїжджали сюди, він не дивився на національність чи расову приналежність. Усіх вважав Божими дітьми.

Події в Меджугор'ї у вісімдесятих роках, як і в Україні, викликали великий резонанс. Ми знаємо як влада боролась з релігійними проявами в Зарваниці, Гошеві, а найбільше – під час подібних подій в Грушеві. В Югославії, хоч і не так, як в Україні, переслідувались віруючі за релігійні переконання, однак, члени комуністичної партії відрікались від своєї релігії. Найбільш стійкими серед християн були хорвати у збереженні своєї віри. Тому тільки деякі з них досягли високих посад, забуваючи про свою належність до Католицької Церкви.

Православна Церква співпрацювала в Югославії з комуністичним атеїстичним режимом. Тому вона ослабла. Серби дозволяли закривати свої церкви і лояльно дивились на заборону хрещення дітей. Будучи в більшості, вони служили атеїстичному режимові, а заодно втрачали зв'язки зі своєю релігією і наживали багатства на посадових місцях.

У самому Меджугор'ї і навколишніх селах проживали глибоко віруючі люди. Після Другої світової війни їм довелось багато терпіти від переслідувань за релігійні переконання. Католицьку віру поєднували зі сепаратизмом і націоналізмом. Після війни, внаслідок національного визвольного руху, багато людей віддали своє життя, виборюючи свободу і незалежність. Після всіх цих подій велика кількість жителів Меджугор'я виїжджала різними способами за кордон, шукаючи роботи, залишаючи своїх дружин і дітей в надії, щоб знову повернутися додому, так як свій виїзд вважали тимчасовим.

У ці тяжкі часи жінки і діти звертались за допомогою до Ісуса і Марії і босими ногами з вервицями у руках йшли на гору Крижевач, де ще до війни був встановлений великий хрест. Сюди вони приходили таємно з твердою вірою, що Христос силою животворного хреста переможе стріли лукавого і спасе їхні сім'ї. Жінки відмовляли дев'ятниці, постили у п'ятниці. Найбільше вони шукали допомоги у монахів, яких також переслідувала влада. Саме у них вони шукали розради у своїх труднощах і стражданнях, з гіркотою серця переживаючи за своїх чоловіків і синів.

Старенька побожна пастушка Маричуша всім людям оповідала, що Божа Матір скоро з'явиться на долині тернових кущів і приведе біле військо ангелів у Меджугор'є. Але з неї всі посміхались і ніхто не сприймав її слів всерйоз, хоч вона завжди повторювала: «Ви це все побачите!».

З давніх часів у Меджугор'ї вітались: «Слава Ісусу і Марії!». Старші це вітання передавали молодим.

Під час об'явлення Матері Божої багато скептиків стали свідками приходу її до Меджугор'я.

Але всі ці події роздратовували владу. Парафію обслуговували отці Францискани. В цей час парафію обслуговував о. Йозо Зовко. Він сміливо підтримував візіонерів.

Дівчата Іванка і Мир'яна вийшли на прогулянку. Вони йшли доріжкою, яка пролягла з села на гору Крниця. Коли вони повертались, то по правій стороні побачили молоду Діву, осяяну сильним світлом.

«Дивись, Божа Мати!» – закричала Іванка.

«О, так … Божа Мати! Пішли!» – відповіла Мар'яна.

Це було 24 червня 1981 року. А через декілька днів Божа Мати під час об'явлення сказала: «Мир, мир, мир! Нехай буде мир між Господом і людиною, нехай повернеться мир між людьми».

Отець Йозо проповідував значення цих слів і з перших днів став провісником миру. Він детально про все розпитував дівчат, розуміючи важливість усіх цих подій.

Телебачення, преса, радіо звинувачували парафіяльного священика Йозо і дітей-візіонерів як небезпечних контрреволюціонерів. Із Сараєва приїхала телевізійна група, щоб зняти фільм про дітей-візіонерів, з ціллю їх висміяти. В пресі появились карикатури на Матір Божу. Церковна влада і єпископат не бажали, щоб Меджугор'є стало початком міжнаціонального протистояння, хоч саме звідси Марія під час об'явлення закликала людей до миру: «Мир, мир, мир!».

В середині літа поліція у школі зібрала людей, щоби їх переконати, що монахи їм розповідають дитячі казки і відтягують їх від праці. І тут виступив один дідусь:

«Я зранку з піснею працюю на полі, а ввечері іду на Службу Божу. На моїх полях все в порядку і я не відстаю від інших людей. Навпаки, молитва помагає мені в праці».

Один професор із університету хотів переконати, що ніякого об'явлення немає, що це все прояви галюцинацій, хоч його студент відповів, що поява Матері Божої абсолютно є реальністю.

Газети писали ось такі статті: «Темні ігри боговидців», «Звідки взялася Божа Мати?», «Божа Мати видумана монахами».

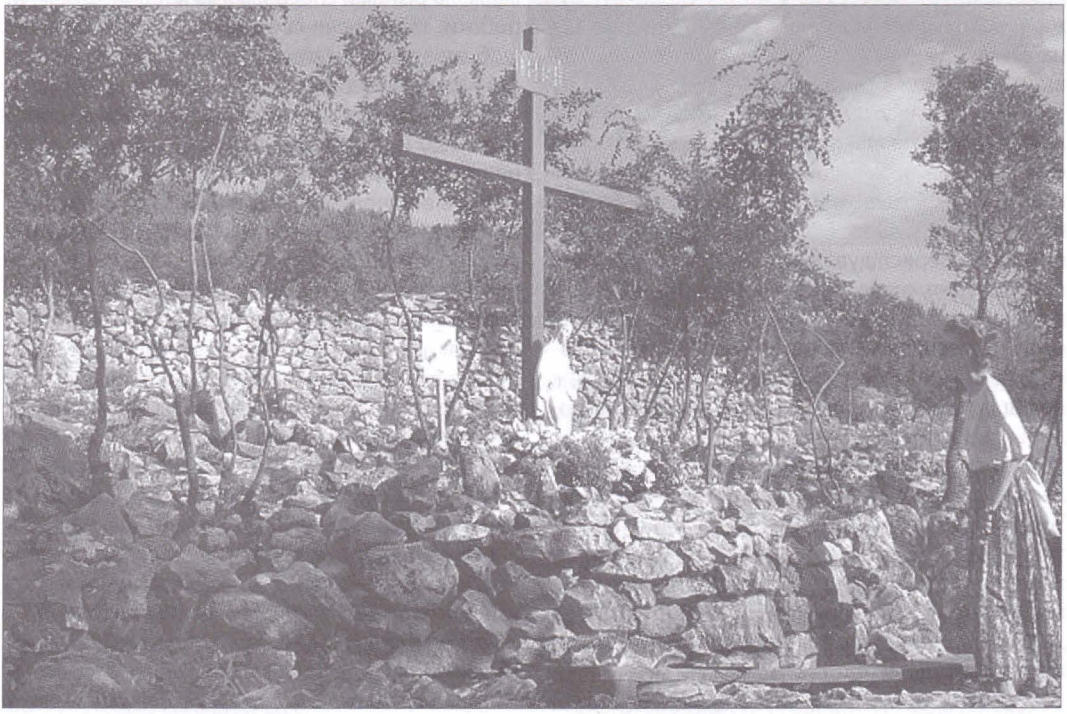

Одна зі стацій Хресної дороги в Меджугор'є.

На свято Успіння Матері Божої до Меджугор'я послали спецпідрозділи із Сараєва, так як на це свято із-за кордону приїхало багато емігрантів. Містечко було оточене військами, які також перекрили підходи до гори Крижевач і Крниця, де відбувалась молитва на вервиці і Хресна дорога.

На світанку до Меджугор'я прибуло багато паломників з Хорватії, Герцеговини, Далматії, Боснії – хто на машинах, хто пішки. Потік людей з вервицями в руках прорвав загородження. На Службі Божій було понад двадцять тисяч паломників. Із Сараєва прибув спецавтобус солдатів зі собаками. Вони дивувались, для чого їх сюди прислали, тому що люди мирно молились: багато сюди йшло босяком, складаючи таким способом жертву своїх терпінь, бо асфальт аж плавився від спеки.

А через два дні приїхали агенти тайної поліції і просили людей показати їм о. Йозо. Але він сам підійшов до них і сказав:

«Я о. Йозо! В чому справа?»

«Ви повинні йти за нами! – наказали йому.

І коли він переодягнувся, йому наділи наручники і він, набравшись сміливості, звернувся до людей:

«До побачення! З Богом! Не переживайте за мене! З вами і зі мною – Божа Мати!»

Коли його запихали в машину, він підняв руки в наручниках і на прощання помахав людям.

Судили о. Йозо 22 жовтня 1981 року. На суді він сидів у наручниках як великий злочинець. Незважаючи на захист адвоката, його засудили на три з половиною роки виправних робіт. Він перебував у камері, де знаходилось вісімдесят засуджених. Отця Йозо замінив о. Томіслав, а в скорому часі йому на допомогу 9 січня 1982 року прибув о. Славко Барбарич. Він продовжував усі справи о. Йозо і був добрим помічником для о. Томіслава. Найперше він почав вивчати дітей-візіонерів. Отець Славко не сумнівався у їх видіннях. «Якщо це сталось у Фатімі, то чому це не може бути у Меджугор'є?», – говорив спокійно.

Отець Славко був завжди життєрадісним, веселим і в скорому часі знайшов дорогу до сердець дітей-візіонерів, яким об'являлась Пресвята Богородиця. Будучи за професією педагогом, о. Славко був чуйним до всіх, а особливо до молоді і дітей, ніколи не піддавався емоціям, пояснюючи

■ **Христос – джерело любові.**

все спокійно. Та найбільше він довго роздумував над посланнями Матері Божої і молився у намірі пізнання Божого провидіння. Після молитви візіонери отримували послання і відповіді на запитання. Їм часто задавали складні питання, які перевищували їх інтелектуальні можливості, але вони давали чіткі і ясні відповіді.

Отець Славко робить висновок, що всі шестеро дітей є дійсно здоровими дітьми, як і всі – мають людські недостатки. Він, як і інші люди, хоче знати секрети Пресвятої Богородиці, але діти мовчали. Як педагог, о. Славко вивчав видіння через призму психології. Він бачив, як Пресвята Богородиця виступає у ролі вихователькі. Коли Божа Мати їм дорікає, то вона це робить дуже м'яко і делікатно, не міняючи свого голосу. А якщо вони всі помиляються, то кожний з них відчуває докори. Якщо вона докоряє тільки одному, то це чує тільки ця особа, а більше ніхто не чує. Після докорів усі діти відчувають сором.

Отець Славко став усіма любленим. Його поважали візіонери і йому вони відкривали свої серця. Для них він був духівником і своїм батьків-

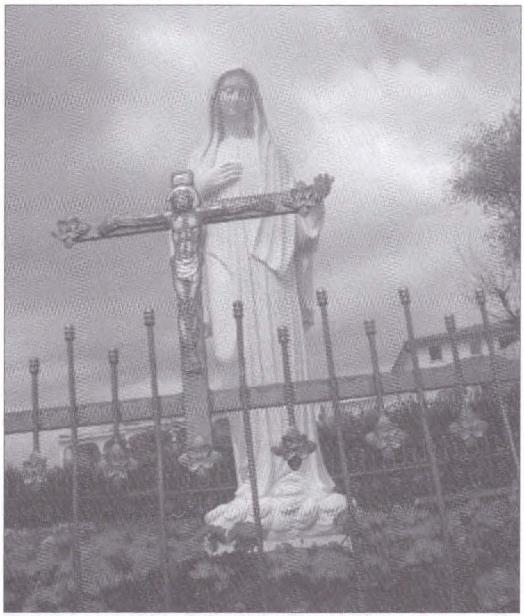

«Діти мої, я з вами, мої дорогі. Сьогодні я близько вас і благословляю вас своїм особливим материнським благословенням...».

ським словом завжди потішав, даючи добрі настанови для їхнього духовного збагачення.

Пароха о. Томіслава перевели у село недалеко Меджугор'я, а на його місце став о. Славко. Він знав декілька мов і міг спілкуватися з паломниками з різних країн. Про об'явлення Матері Божої написав книжки, серед них «Молися всім серцем». Він міг замінити старого органіста, особливо влітку, коли була нестерпна спека. Дуже прекрасно грав на гітарі і співав, найбільше серед молоді. Так що в скорому часі він став центральною фігурою для всіх жителів, паломників і навіть був відомий за межами Меджугор'я.

Отець Славко міг поєднати свою душпастирську парафіяльну працю серед мирян з місійною працею з паломниками, які прибували з різних країн. Будучи високоосвіченим, своєю культурною поведінкою привернув увагу навіть ворогів. Поліції не вдавалось знайти проти нього якихось звинувачень. Був до всіх відкритим, завжди ввічливим, тому до нього приходили навіть начальники, шукаючи розради у своїх життєвих труднощах. Це помагало йому втриматись на парафії і захищати її від різних затій ворогів, які мали на цей час велику силу.

Меджугор'є відвідували визначні особи, які зустрічаються з о. Славком. На них він справляв своєю відкритістю і вірою в об'явлення велике враження, коли спілкувався з ними, та найбільше він їм вселяв почуття віри і часто молився разом у їхніх потребах.

Отець Славко всюди встигав бути присутнім. Паломникам давав інформацію на італійській, німецькій, французькій, а з допомогою перекладачки інформував людей, які говорили англійською мовою. Він молився на вервиці на горі об'явлень разом з хворими, а також з паломниками відмовляв Хресну дорогу на горі Крижевач.

Під час війни в Югославії, в яку входила Боснія та Герцеговина, о. Славко переживав всі ці події і щодня заносив молитви за мир в його країні, за мир у всьому світі. Як психолог, він добре розумів, якою руйнівною силою є ненависть, тож не тільки особисто молився, а також надихав своїх парафіян відмовляти дев'ятниці, молитви до Святого Духа за ворогів, закликав і наполягав, щоб за це постити. Таким чином, він бажав створити вервицю любові, яка повинна розтрощити сатану і його слуг. Це був нелегкий і непевний час, але сила молитви на вервиці з участю Пресвятої Діви Марії ламає всі затії диявола.

І дійсно! Бомби падали на гори, на околиці Меджугор'я, але ні одна не впала на церкву чи на доми жителів цього міста. І коли закордонні паломники запитали в о. Славка, чому Європа і Америка дивились крізь пальці на концтабори в Боснії, він відповів: «Якщо народ звик до ідеї, що тисячі молодих людей щоденно вмирають від наркотиків і тисячі дітей вбивають під час абортів, то чому він повинен турбуватися за відвернення масової різні, в якій загинуло п'ять тисяч хорватів і десять тисяч мусульман? Руїна і війна виростають із коріння повного зневаги життя. Мир залежить від нашого повернення до життя, від нашої любові до життя, нашого прагнення захистити життя з самого його початку, в лоні матері».

Ось звідки починається зло. Та чи застановляються над цим питанням сьогодні урядовці, парламентарі, діячі різних партій і загалом все наше населення. Захист життя від самого його початку

Пам'ятний знак на честь о. Славка Барбаріча.

Могила о. Славка Барбаріча.

Церква св. Якова в Меджугор'є.

повинен стати усвідомленням кожної свідомої людини.

Після громадянської війни, коли Боснія та Герцеговина одержали незалежність, о. Славко ще невтомніше працює у своїй місійній і душпастирській справі. Майже кожний день він ходить на гору об'явлень, відмовляє вервицю з паломниками, а також ходить на гору Крижевач, де розважає Хресну дорогу. Інколи повертається з гори з повним мішком сміття, яке залишали паломники на цих святих місцях. До речі, не відмовлявся і від фізичної праці при спорудженні стацій Хресної дороги чи влаштуванні зупинок розважань частин вервиці. На цих місцях потрібно було виконувати важкі роботи: прибрати тяжкі камені, встановити зображення зупинок. В загальному, цю Хресну дорогу потрібно було розчистити, щоб могли вільно проходити паломники. І сьогодні, хто проходить цю Хресну дорогу, може завдячувати отцям Францисканцям, особливо о. Славкові за її встановлення.

Отець Славко повністю себе посвячував Діві Марії. Він писав статті про Пресвяту Богородицю. Образ Марії він вбачав у своїй рідній матері. Його мати проживала в такій убогості, що коли Славко ішов до Чину монахів Францисканців, то не могла спромогтися купити йому пару сандалів. Як добра мати, вона передала йому щось більше, а саме: чесноти глибокої віри, добра та серця і любові до Бога й ближніх. Це вона, будучи дуже побожною, надавала перші настанови молитви на вервиці в набожності до Діви Марії.

У п'ятницю, 24 листопада 2000 року, о. Славко з паломниками о 14.00 год. вийшов на Хресну дорогу на гору Крижевач. Він проводив цю Хресну дорогу, як це робив протягом багатьох років. Падав осінній дощ. Хресна дорога закінчилась приблизно о 15.30 год. І група після благословення побожного ієромонаха почала сходити вниз. І тут отець з добрим серцем застеріг їх: «Будьте обережні, коли спускаєтесь з гори, щоби не послизнулися і не впали».

І ось коли вони вже йшли вниз, о. Славко несподівано впав на скалу, підняв очі до неба і помер. Ці останні його слова висловили не тільки його батьківське піклування про своїх паломників, а щось більше. Кожний з нас може піднятись на якусь духовну висоту, але дуже легко можемо

посковзнутись і впасти, наражаючи свою душу на тяжкий біль. Ці слова ще мали інше значення: «Не зупиняйтесь, будьте обережні, щоб не послизнутись, коли мене не буде». Йому було 55 років, які він прожив так, як це він міг зробити – ні одного дня свого священичого життя він не прожив даремно. Незадовго до своєї смерті до емігрантів о. Славко сказав: «Я прошу вас, не залишайте гір!» Він дуже любив хорватський народ і Батьківщину.

Отець Славко помер у п'ятницю після третьої години дня, у той самий час, коли помирав Ісус Христос. І помер після Хресної дороги. Як кажуть його співробітники, протягом священичого служіння він від деяких людей одержав багато душевних ударів, від яких дуже страждав. Все це він сприймав терпеливо, приймаючи всі докори заспокоєнням у молитві. Через 15 хвилин після його смерті ввесь світ довідався через інтернет про сумну звістку – про смерть о. Славка.

Його похорон відбувся у неділю, 26 листопада. Службу Божу відправляв правлячий єпископ Ратко Перич, архиєпископ Томіслав Перван, Францисканець, який висловився: «Отець Славко прожив три життя: він ніколи не відпочивав, кожного дня вставав раніше інших і піднімався на гору об'явлень; пізніше всіх лягав спати. Він ніс свій власний хрест до Крижевача, хрест Меджугор'я, хрест паломників і його архиєпархії».

На похороні о. Славка було 102 священики, багато тисяч паломників і майже всі парафіяни. Було чути звук скрипки, на якій грали зворушливу пісню «Дорогенька Мати, ми прийшли», коли тіло о. Славка було покладено до гробниці о. Крижана Галича, який був убитий партизанами під час Другої світової війни. Обидва вони вмирали з молитвою на устах: перший помер як мученик за свою віру, другий – як невтомний працівник у Божому винограднику.

За бажанням о. Славка був збудований для сиріт будинок, а також дитячий садочок. У Меджугор'ї існує реабілітаційний центр для наркоманів. Тобто його віра без добрих вчинків була б мертвою. Та все-таки Хресна дорога тут щось має особливе. Отець Славко її розбудовував, водив групи людей, на вершині якої віддав Богові душу. Адже ж ціле його життя виражає хресну його дорогу. Він узяв свій хрест і сміливо йшов за Христом.

І сьогодні багато паломників, пройшовши Хресну дорогу, повертаючись, ідуть відвідати могилу о. Славка, де ніколи не в'януть живі квіти, в надії на його щасливе вічне життя в небі.

Коли візіонерка Марія стояла біля тіла о. Славка, приїхавши з Італії на похорон, то Марія Цариця під час об'явлення потішила і сказала, що все проходить по Божій волі.

«Діти мої, я з вами, мої дорогі. Сьогодні я близько вас і благословляю вас своїм особливим материнським благословенням, щоб ви мали силу і любов до всіх людей, яких завжди зустрічаєте у вашому туземному житті, та щоб ви обдаровували їх Божою любов'ю. Я радію з вами і хочу вам сказати, що ваш брат Славко (о. Славко Барбарич) народився в небі та заступається за вас».

Жителі Меджугор'я шанують і поважають своїх отців, а тим більше добре ставляться до всіх священиків, які до них приїжджають, як паломники. Це відчули і наші українські отці, які були на священичих цьогорічних реколекціях. В кінці реколекцій останнього дня всі наші священики і семінаристи відвідали могилу о. Славка і відправили панахиду в нашому обряді. «Бо блаженні ті, яких вибрав і прийняв Ти, Господи».

Висловлюю щиру подяку Господу нашому ІСУСОВІ ХРИСТОВІ, ПРЕЧИСТІЙ ДІВІ МАРІЇ і св. ЮДІ ТАДЕЮ за успішну здачу екзаменів та закінчення вишу донечками.

Щира молитва – це найлегший спосіб вирішення нерозв'язаних життєвих проблем, це найкращий порадник у вирішенні життєвих виборів, це вияв вдячності ГОСПОДУ БОГУ за отримані ласки.

Особливо дякую св. ЮДІ ТАДЕЮ, який мене вислуховує, а я до кінця життя з вдячністю буду почитати св. ЮДУ ТАДЕЯ, як мого особливого опікуна, і буду БОГОВІ дякувати за отримані ласки.

Микола,
м. Жидачів Львівської обл.

КРОСВОРД «СВЯТИЙ АПОСТОЛ АНДРІЙ»

(Три крапки замініть словом зі Святого Письма чи пісень)

Підготувала Леся ШТИКАЛО

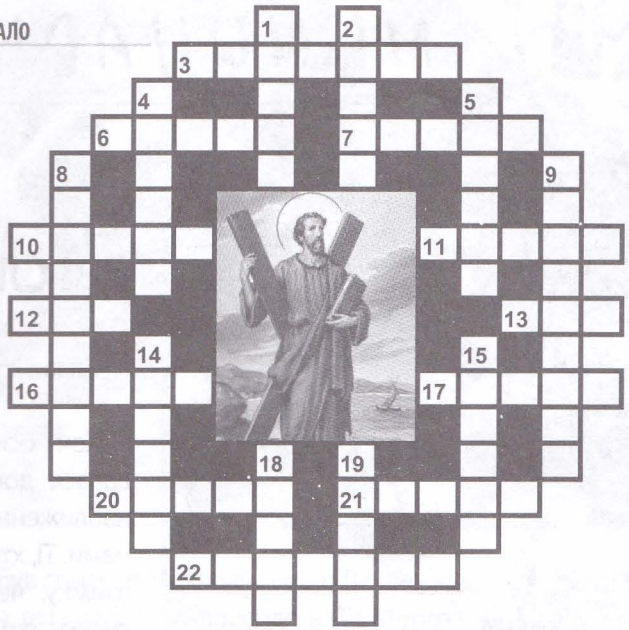

ПО ГОРИЗОНТАЛІ: 3. Андрій зустрів Христа над сонячним Йорданом, не знав тоді, що стане учнем назавжди. До цього дня він був з Хрестителем Іваном, раніш не чув цих слів: «За мною вслід іди!». І він ступив на шлях іще незнаний. Його віки назвуть: … Первозванний (з вірша «Андрій зустрів Христа» о. Василя Мендруня, ЧСВВ). 6. «Проходивши ж повз море Галилейське, побачив він Симона й Андрія, його брата, як вони кидали мережу в море, були бо рибалки. Ісус їм сказав: «Ідіть за мною, я зроблю вас рибалками людей» – автор цих рядків євангелист … . 7. Частина доби від сходу до заходу сонця. 10. Кого Ісус Христос воскресив із гробу? 11. Вже я прощаю холми Дніпрові, … вам заніс я – вже ніч минає, слуги надспіють до вас Христові, вскорі світ правди вам засіяє (з пісні «Послідня молитва св. Андрія»). 12. А як зайдете в якесь місто, чи село, то розпитайте, хто в ньому достойний, і там перебувайте, поки не вийдете. Входячи ж у дім, вітайте його, кажучи: … дому цьому. 13. Природні здібності св. Андрія проповідувати. 16. Ім'я молодшого брата святого апостола Андрія. 17. А коли зібралася сила народу, і з усіх міст приходили до нього, Ісус сказав їм у притчі: «Вийшов сіяч сіяти своє …». 20. Слова св. Андрія сповнилися, бо на тому місці справді постало величаве … Київ, столиця України, яка стала першим центром християнства на Сході Європи і пишається найкращими церковними будівлями. 21. «І …, яке ви чуєте, не моє, лише Отця, який послав мене». 22. «А коли він побачив хрест, то не збліднло лице його, і він не змінився, але повний радості молився: «О добрий, святий хресте, за яким я тужу вже так довго! Спокійно і з радістю йду до тебе. Ти прийняв мого Спасителя, прийми й мене, його учня, щоб через тебе я дійшов до нього!» святий … – автор цих слів.

ПО ВЕРТИКАЛІ: 1. По всій землі залунав їх …, на край світу – їхні слова (з Прокімена на свято святого Андрія). 2. Ні, не страхаюся хресної муки, я ж повертаюсь до Тебе, Творця: … вручивши у вірнії руки, виконав волю твою докінця. 4. Місто у Греції, де було схоплено святого Андрія та прибито до скісного хреста, який називають «Андріївським». 5. На берегах якої ріки на Україні бував св. Андрій Первозванний. 8. Засновник християнства, котрий врятував людство, знаємо, що насправді Він – … світу. 9. Той, хто дає поради, навчає; порадник, учитель (ким був Христос для апостолів). 14. Держава, в котрій св. Андрій проповідував про Христа й навертав їх на Христову віру. 15. Матеріал, з якого був зроблений хрест, на якому було повішено св. Андрія. 18. А вам, що слухаєте, кажу: Любіть ворогів ваших, … чиніте тим, які вас ненавидять, благословляйте тих, які вас проклинають, моліться за тих, що вас зневажають. 19. Біблійний патріарх, син Авраама, батько Ісава і Якова.

Відповіді на кросворд «ІСТОРИЧНІ ДАТИ», опублікований у числі за листопад 2009 року:

По горизонталі: 1.1921. 3.1039. 4.1292. 6.1997. 7.2007. 9.1113. 11.1234. 13.1914. 15.1981. 17.2006. 18.1617. 19.1838.
По вертикалі: 1.1991. 2.1107. 3.1990. 5.2001. 7.291. 8.754. 9.141. 10.344. 12.2002. 14.1907. 15.1661. 16.1918.

МІСІОНАРЧИК

ДВІ СЛОВІ

Слава Ісусу Христу!

Хоч осінь цьогоріч видалася дощовою і теплою, наближення зими не за горами. Ті, хто любить розваги взимку, чекають скрипіння сніжку під ногами і хочуть кататися на санях чи лижах. Але зима – це не лише час для розваг. Це період, коли ви, любі діти, зможете знову пригадати свого небесного покровителя – св. Миколая. Коли я ще був маленьким, була така велика «наддержава», як Радянський Союз і тоді напередодні Нового року у школі нам показували дійство із дідом Морозом та Снігуронькою. Але це не було наше свято, тому що та так звана велика держава забороняла все Боже і тим більше не дозволяла в школі дітям розповідати про вели-

кого святого, яким був єпископ Миколай із Мир Ликійських. Адже він дійсно жив на землі і творив великі чуда, діла добра і милосердя, а Дід Мороз – це вигадка, яку запропонували нам, українським дітям, в період комуністичного режиму. Тому тіштеся тим, що маєте нагоду сьогодні вільно, без перешкод, разом із своїми вчителями і наставниками роздумувати над життям великої людини, якою був св. Миколай, ставити на його честь сценки та ін. В той же час можете заглянути під подушку і придивитися, чи тієї чарівної ночі з 18 на 19 грудня ви заслужили на добрий подарунок.

Те, яким він буде, залежить, дорогі діти, саме від вас. На сторінках «Місіонарчика» не один раз ви читали, що то є правдиве християнське життя. Тому зараз ще раз пригадаємо, щоб ви роздумали, чи щедрим буде до вас св. Миколай. Коли недільної днини ваші батьки йшли до церкви, пригадайте, чи охоче брали їх за руку і йшли з ними до храму, уважно там молилися до Небесного Отця? Чи, наприклад, комп'ютер, не був для вас важливішим в той день від молитви? Напевно, коли багато часу проводите у школі, то спілкуєтеся із друзями. Подумайте, чи не порушили заповідь любові до ближнього і були відкритими до свого друга чи товаришки по шкільній лаві, чи не образили кривеньким слівцем або відмовою у чомусь доброму допомогти. Приходячи із школи додому, чи слухали маму чи бабцю, коли вони просили винести сміття, купити хліба чи інших продуктів. Якщо так, то ви добре шанували своїх батьків, бо той час вони використали для вас. Іноді до вашого ще чистого серця, напевно, закралася спокуса поцупити у вашого друга чи товаришки кращу, ніж у вас самих, ручку. Напевно, ви довго думали над

тим, чи це зробити. Якщо так сталося, то переступили заповідь Божу: «Не кради». Та це можна виправити з допомогою св. Тайни сповіді і прийняття Євхаристії. Не зволікайте з цим і при першій ж нагоді приступіть до священика, щоб він вам простив цей гріх. І тоді ваша душа буде ще краще підготовленою, щоб зустрітися із щедрістю великого святого. Напевно, було так, що доводилося казати вчителям про погані вчинки своїх друзів. Але чи казали ви правду? Напевно, не завжди і тому брехали вчителям чи старшим, бо таким чином хотіли допекти тим, які колись вас чимось образили.

Та крім заповідей Божих перегляньте ще заповіді, які встановила наша свята Церква. І там говориться про те, що треба бодай раз у році для тих, які вже свідомі своїх вчинків, приступити до сповіді і прийняти Христа у Євхаристії. Чи слухалися ви своїх батьків, коли вони закликали вас це зробити і належно приготуватися до такої урочистої події? Не зволікайте і вже наступного року зробіть це, бо коли Господь у вигляді хліба та вина завітає до ваших сердець, то св. Миколай, напевно, що вас не забуде і ви знайдете подарунок, про який мріяли не один рік. Також у церковних заповідях є застереження перед читанням поганих книг і перед тим, щоб дивитися неморальні фільми. Сьогодні настав такий час, що ваші ровесники обмінюються один з одним великою кількістю інформації, серед якої є нові фільми. Багато з них можуть зашкодити вам тим, що показують насильство, жорстокість, яскраві спецефекти. Церква навчає тому, щоб уникати оглядання таких сцен на моніторі чи телеекрані, тому подумайте спочатку, чи треба вам тратити час на такі фільми. Краще ще раз відкрийте цікаву книжку і почитайте собі щось пізнавальне: про міста і країни, про тваринний і рослинний світ і таким чином ваш світогляд буде збагачений новими знаннями, якими ви зможете поділитися із своїми вчителями і навіть друзями…

Святий Миколай – це не строгий святець з бородою, який вас не обдарує в тому випадку, якщо ви не завжди були побожними і слухняними. Він конче щось вам підкладе під подушку. Адже надіється, що наступного року ви будете йти такою дорогою життя, яка вестиме вас до Джерела правдивого життя – Господа нашого Ісуса Христа.

ДРУЗІ (КАРТИНКА З ЖИТТЯ)

Тарас ЛЕХМАН

Максимко, п'ятикласник, захворів гепатитом чи, як у нас кажуть, «жовтухою». Справді жовтуха, бо був жовтий, наче канарка. З батьками та друзями поспілкуєшся тільки з вікна другого поверху інфекційної лікарні. А гостинця після ретельної перевірки передасть чергова санітарка.

Якось прийшов його провідати однокласник, друг Кирило. Навіть не привітавшись як слід, почав говорити про себе та шкільні справи, використовуючи дитячо-юнацький сленг. Але ви краще його не використовуйте. Адже наша мова багата і барвиста.

– Класно тобі! – говорить Кирило. – Закосив від контрольних з математики, англійської, української мови. І вірші не зубриш. Повна халява!

– Та яке там класно! – оправдовується Максим. Знав би ти, яка ця хвороба нудотна. А так хочеться поганяти м'яча у спортзалі чи з друзями погуляти у дворі. І, взагалі, краще бути у школі, разом з однокласниками, ніж у лікарні.

– Максиме, друже! Я тобі співчуваю! – гукнув Кирило. – Щось треба придумати, аби опинитися поряд з тобою в одній палаті. І тобі не буде скучно. І я закошу від школи і контрольні мене пронесуть.

– Є ідея! – зрадів Максим. – Я тобі кину яблуко, а ти його з'їси. Певен, що й тебе ця хвороба вчепиться.

Сказано – зроблено. Яблуко стрімко полетіло вниз. Кирило спритно його впіймав і не те, що з'їв, ледь чи не проковтнув. Через кілька днів опинився поряд з Максимом. Проте в цей же день його друга виписували з лікарні.

– Ну, Максиме, ти мені удружив, – бідкається Кирило. – Я й не знав, що ця хвороба така кепська, і дають уколи болючі, і ставлять крапельниці… Краще б я того яблука не їв, а писав контрольні роботи. Може, списав би, може, чиясь добра душа підказала розв'язок задачі. У школі справді веселіше. Тепер доведеться мені скучати-нудьгувати.

– Та ти не хвилюйся, – заспокоював Максим Кирила. – Увечері обіцяв прийти наш третій друг – Данило. Кинь йому яблуко, нехай, не миючи, з'їсть – і тобі не буде скучно.

– Хай же Данило ображається на мене, але яблука я не кину другові, – відповів Кирило.

СВІТИЛЬНИК

Надійка ГЕРБІШ

«Для моєї ноги Твоє слово світильник,
то світло для стежки моєї»
(Пс 118,105).

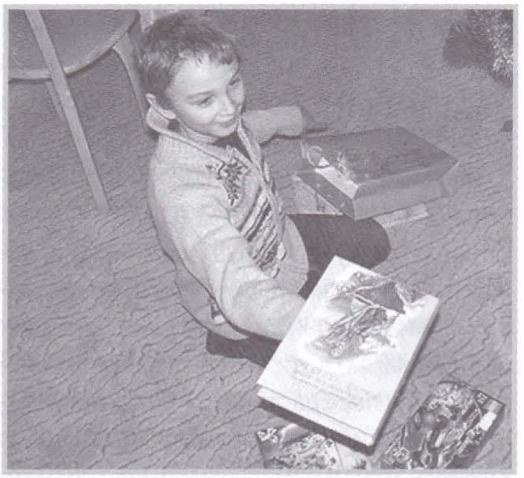

Хлопчик знав, що Біблія – то книга про Ісуса, Божого Сина.

Маленький Андрійко, на відміну від більшості шестилітніх хлопчиків, дуже любив лягати ввечері спати. Бо тоді мама завжди сідала біля нього на ліжку, закутувала його в ковдру й читала вголос різні цікаві книжки. Найбільше хлопчик полюбляв збірник «Біблійні історії». Книжка була товстелезна і, здавалося, нескінченна. У ній були цікаві-прецікаві оповідання про те, як постав світ, з'явилися тварини та люди; про великих царів, різноманітні дива, битви й перемоги. А ще там були яскраві й незвичайні малюнки. Найбільше хлопчик любив слухати оповідку про маленького пастушка Давида, який переміг велета Голіафа, – хлопчик вірив, що і він, коли буде надіятися на Бога, обов'язково переможе якогось велета чи дракона. Андрійко ніколи не засинав посеред розповіді, а з великим зацікавленням слухав до самісінького кінця.

Інколи хлопчик так переймався почутим, що не міг заснути навіть тоді, коли мама закривала книжку, ніжно цілувала його в чоло й промовляла разом із ним молитву. Андрійко прижмурював очі й стиха спостерігав за нею. Щоразу матуся брала до рук товстелезну чорну Біблію, ще більшу за його дитячу, вкривалася пледом і зосереджено читала.

Хлопчик знав, що Біблія – то книга про Ісуса, Божого Сина, Який прийшов на землю, щоби спасти грішників і подарувати їм вічне життя. У ній також було багато цікавих розповідей, прикладів, настанов для того, щоби й земне життя людей, які ходять з Богом, було щасливим і насиченим радістю, миром і добром.

Проте хлопчик ніяк не міг збагнути, чим відрізняються його Біблія і мамина – ну, попри те, звісно, що в маминій не було малюнків. Але ж це не дивина – хлопчик не знаходив малюнків і в інших маминих книжках, а відтак сприймав це як якесь доросле правило.

– Матусю, – запитав Андрійко маму якось перед сном, – а чим відрізняються наші з тобою Біблії?

– Моя Біблія – то Слово Боже, записане так, як його сказав людям Бог. А твоя – це переказ біблійних оповідей, зроблений для дітей, щоби тобі було більш зрозуміло. А як підростеш, то обов'язково матимеш Біблію, як у мене, – відповіла мама, погладжуючи сина по голівці.

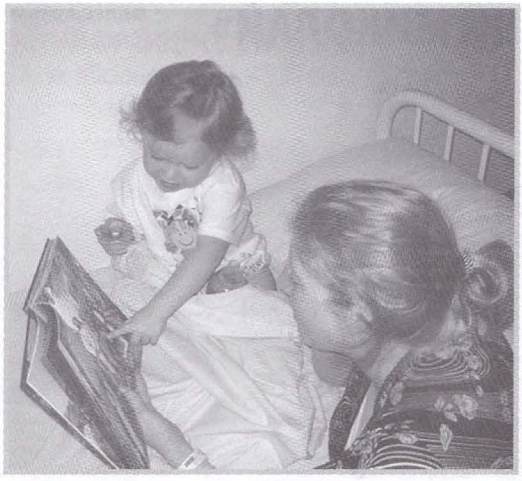

■ **Перед сном вона знову читатиме йому щось із «Біблійних історій».**

– А як це Бог так колись говорив, що люди могли Його чути й записувати? Розкажи мені!

Мама усміхнулася, поправила Андрійкові ковдру й почала розповідати:

– Біблія насправді не просто книжка, а ціла бібліотека. Її писали різні люди протягом багатьох століть – саме тому вона складається аж із 66 книг. Там є історичні хроніки…

– Про царя Давида?

– І про Давида, і про інших царів Ізраїля. Є в Біблії вірші, пісні й цілі поеми. Є в ній і короткі притчі, і повчальні прислів'я. Крім того, вона містить пророцтва про майбутні часи.

– Оце справді бібліотека!

– Люди, які створили ці книги, мали дуже тісне спілкування із Богом, тому все, що вони писали, було богонатхненим. А ще Біблія поділяється на дві основні частини: Старий Заповіт і Новий Заповіт.

– А чому вони так називаються? Чому це Заповіти? Хто і що кому заповідав? І чому є Старий, а потім Новий? – Андрійко сів на своєму ліжечку й зацікавлено слухав.

– Коли люди не послухали Господа в едемському саду, Він був змушений їх вигнати, оскільки гріх не може бути в найсвятішому місці. Але Бог і далі їх любив і хотів все одно спілкуватися з ними. Для цього Він і уклав перший Заповіт із ізраїльтянами. Але коли прийшов Ісус Христос, Божий Заповіт поширився на все людство. Тому книги Біблії, що оповідають про історію та життя обраного народу, називаються Старим Заповітом. А ті, що розповідають про Ісуса Христа, Його апостолів і Церкву – Новим. Раніше, щоби спілкуватися з Богом, людям доводилося приносити в жертву тварин. Але Ісус, коли Його розіп'яли на хресті, став жертвою за гріхи всіх людей. Тепер будь-хто може прийти до Бога і просто спілкуватися з Ним.

– Як ми з тобою робимо щовечора?

– Саме так, – мама поцілувала Андрійка в чоло, – через молитву. А ще – через читання Біблії. Адже Біблія – це не просто дивовижна книга, але ще й Божий лист до нас із тобою. Через читання сам Дух Святий промовляє до людського серця, а ті Божі мужі, що писали ці книги, діляться з нами своєю мудрістю.

Андрійко замислено насупив брови і мовчав. Він думав про все те, що розповіла йому мама. Завтра перед сном вона знову читатиме йому щось із «Біблійних історій», а він буде намагатися зрозуміти, що саме через них хотів йому розповісти сам Бог.

ЗАГАДКА «СВЯТИЙ МИКОЛАЙ»

Підготувала Марта БОГДАНИЧ

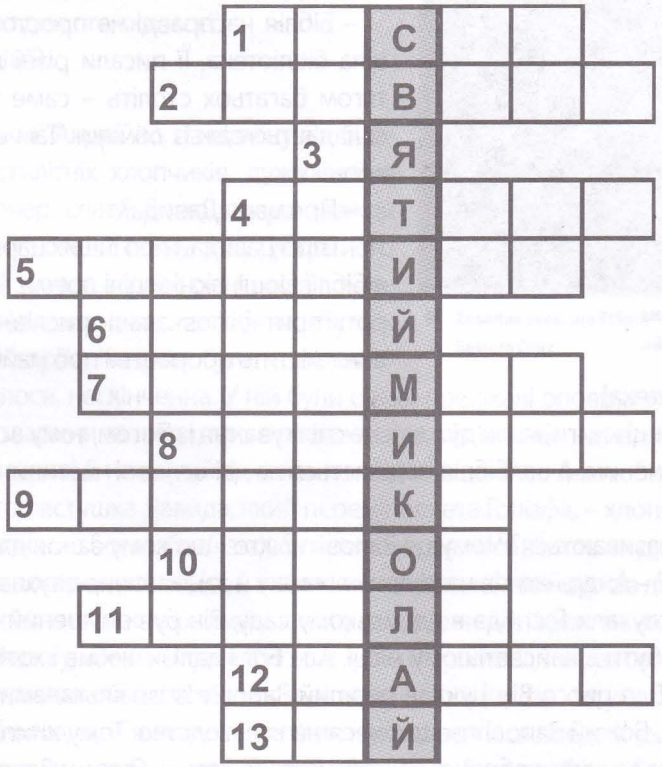

1. Словесно-музичний твір, призначений для співу. 2. Книга, в якій в алфавітному чи тематичному порядку подано слова (він може бути орфографічний, іншомовний). 3. Шостий звук музичної гами, а також нота, що позначає цей звук. 4. Місто, де народився Святий Миколай. 5. Героїня книжки Лене Майєр-Скуменц «Яків і Катерина». 6. Найбільший океан у світі. 7. Цар, який славився своєю мудрістю. 8. Розмова з Богом. 9. Квітка. 10. Вірш Тараса Шевченка «… вишневий коло хати». 11. Святковий день. 12. Один із дарів Святого Духа. 13. Яка радість, який …: іде святий Миколай! Несе він пакуночки – для дітей даруночки.

Відповіді на кросворд «ДЛЯ РОЗУМНИКІВ І РОЗУМНИЦЬ»,
опублікований у числі за листопад 2009 року:
1.Капітул. 2.Капут. 3.Титул. 4.Акула. 5.Павук. 6.Тупіт. 7.Літак. 8.Вата. 9.Кит. 10.Тит.

НОВІ ВИДАННЯ ВИДАВНИЦТВА «МІСІОНЕР»

Марія Стікко
СВЯТИЙ ФРАНЦИСК З АСИЖУ.
– Львів: Місіонер, 2009. – 336 с.

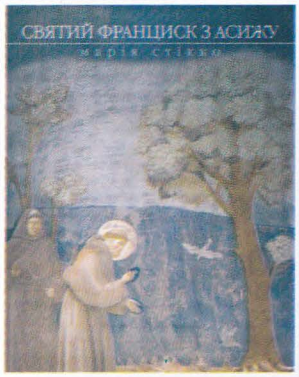

Це книга про людину, яка долаючи спокуси, насмішки, труднощі, завдяки Божій волі пройшла шлях від простого, малоосвіченого купця до святого; стала зразком милосердя, мудрості, стриманості; людини яка своїм прикладом, вчинками, словами зуміла покликати за собою інших, спромоглася навернути багатьох грішників, заснувати монаший Чин, що продовжує Боже діло спасіння донині.

Св.Василій Великий
ГОМІЛІЇ НА ПСАЛМИ.
– Львів: Місіонер, 2009. – 240 с.

Святий Василій Великий являється проникливим мислителем, людиною широкого знання і глибоким знавцем Писань обох Завітів. Проповідуючи, св. Василій намагається вжитися в становище слухачів, зрозуміти їхню біду й потреби.
В своїх повчаннях св. Василій закликає здаватися на Боже Провидіння, прагне навчити слухачів, як у практичному житті слід поводитися згідно з Божими заповідями і вченням св. Церкви. Святий Василій проповідує до серця, з палким бажанням помогти людям, їх порятувати, ущасливити…

З ПИТАНЬ ПРИДБАННЯ ЛІТЕРАТУРИ
звертатися за адресою:
вул. Б. Хмельницького, 40
м. Львів, 79019,
тел.: 0952602157, (032) 272-90-80
shop@missioner.com.ua
http: www.missioner.com.ua

НОВИНИ Видавництва «Місіонер»

ПІДСУМКИ КОНКУРСУ «ПІЗНАЙ СЕБЕ У ДУХОВНОМУ СВІТЛІ СЛОВА»

У рамках проекту «Пізнай себе у духовній скарбниці України» завершився конкурс «Пізнай себе у духовному світлі слова». 20 жовтня 2009 року координаційно-конкурсна комісія постановила:

1. **Нагородити путівками переможців конкурсу:**
   Недовіз Н., Придатченко Л., Плотніков С., Божагора В.;
2. **Нагородити комплектами духовної літератури:** Блоцький Н., Гайдай О., Ланько Н.
3. **Відзначити заохочувальною нагородою – книгою видавництва «Місіонер»:**
   О. Крайчик, М. Лучка, О.Саляк, О. Держило, Н. Хомиця.

Координаційно-конкурсна комісія.

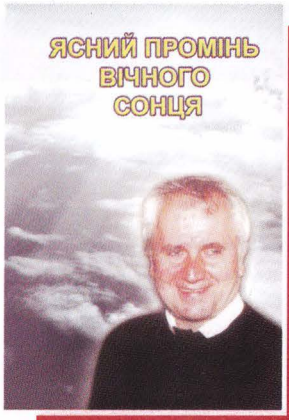

ЯСНИЙ ПРОМІНЬ ВІЧНОГО СОНЦЯ

Присвячується світлій пам'яті ієромонаха
Йосафата Воротняка,
Чину Святого Василія Великого
(1948 - 2008)

Ця книжка, яка є своєрідною збіркою спогадів, видається з нагоди річниці з дня відходу до Господа о. Йосафата Воротняка, ЧСВВ, який був жертвенним монахом і священиком, вірним Богові й відкритим до людей.

Нехай ця книжечка споминів стане нашою вдячністю отцеві за всі його молитви і працю, яку він зробив для нас. Віримо, що навіть ті, які не знали його, навчаться від нього, як жити і працювати для добра інших і на славу Божу.

Діяльність о. Йосафата була широко відома як в Сербії, де він працював
13 років (після остаточного його повернення до Кули з навчання у Римі), так і в Україні, де провів у праці повних 16 років життя. Спогади написані людьми, які знали отця у Сербії (з Кули, Куцури) і в Україні (з Червонограда, Кам'янця-Подільського, Львова).

Книжка адресована усім, хто знав о. Йосафата, і широкому колу читачів, які прагнуть пізнати земний шлях одного «Ясного Променя Вічного Сонця», який освітлив Христовою присутністю життя багатьох людей.

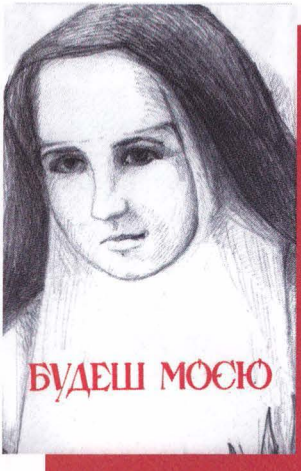

БУДЕШ МОЄЮ

Присвячується 90-й річниці з дня народження
і 65-й річниці мученицької смерті блаженної
сестри Тарсикії Мацьків,
служебниці Непорочної Діви Марії
(23 березня р. Б. – 18 липня 1944 р. Б.)

Книжечка є художнім твором, написаним на основі спогадів очевидців, монастирських записів-хронік і біографічних даних. У ній, поряд із достовірними фактами, подані також авторські думки і погляди на життя блаженної Тарсикії, які, однак, не впливають і не змінюють справжнього образу Блаженної, але підсилюють і заохочують до її почитання. Події у книжечці висвітлені у різних часових вимірах.

Нехай ця книжечка буде на добро душі кожного, хто її прочитає.